

Київський національний торговельно-економічний університет

Кафедра економіки та фінансів підприємства

ВИПУСКНА КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

на тему:

Діагностика фінансово-майнового стану підприємства

за матеріалами Державного підприємства обслуговування повітряного руху

України (Украерорух) м. Київ

Студента 2 курсу, 1м групи
спеціальності 051 «Економіка»,
спеціалізації «Економіка
та безпека бізнесу»

Білодід Віталій
Григорович

Науковий керівник
к.е.н., доцент

Зубко Тетяна
Леонідівна

Гарант освітньої програми
д-р екон. наук, проф.

Блакита Ганна
Владиславівна

Київ 2019

ЗМІСТ

Вступ	3
Розділ 1. Теоретичні основи діагностики фінансово-майнового стану підприємства	7
Розділ 2. Діагностика фінансово-майнового стану Украероруху	23
2.1 Оцінка ліквідності та платоспроможності.....	23
2.2 Аналіз фінансової стійкості та ділової активності.....	29
2.3 Аналіз показників рентабельності.....	33
2.4 Інтегральна оцінка фінансово-майнового стану.....	34
Розділ 3. Шляхи покращення фінансово-майнового стану Украероруху	36
Висновки та пропозиції	45
Список використаних джерел	53
Додатки	61

ВСТУП

Актуальність дослідження полягає в тому, що у сучасних економічних умовах діяльність кожного підприємства є предметом уваги широкого кола учасників ринкових відносин, які зацікавлені в результатах його функціонування. На основі доступної звітно-облікової інформації особи намагаються оцінити фінансово-майновий стан підприємства. Основним інструментом для цього виступає економічна діагностика, за допомогою якого можна об'єктивно оцінити внутрішні і зовнішні відносини об'єкта, охарактеризувати його платоспроможність, прибутковість і ефективність діяльності, перспективи розвитку, а потім по його результатам прийняти обгрунтовані управлінські рішення.

Проблема діагностики фінансово-майнового стану завжди була актуальною і посідала вагоме місце серед напрямків економічних досліджень. На сучасному етапі діагностика фінансово-майнового стану підприємства знаходиться в постійному вдосконаленні. Стандарти, на яких ґрунтується діагностика фінансово-майнового стану не повністю відповідають вимогам проведення фінансової роботи підприємства. Через це існують складності дослідження підприємства. Також певну перешкоду становлять різні форми власності підприємства та нестабільність законодавчої бази (фінансового та податкового права).

Окрім нестабільної ситуації в Україні, податкового навантаження, інфляції та ймовірності настання банкрутства значний вплив на фінансово-майновий стан мають дії керівників підприємства. Більшість із них вважають непотрібним здійснювати моніторинг фінансового стану, робити прогнози та дотримуватись цілей, що є помилковим рішенням. Бізнес буде ефективним і підприємство не опиниться в кризовому стані за умови, що на підприємстві буде проводитись комплексна оцінка його стану та діагностика показників діяльності.

В сучасних економічних умовах діяльність кожного підприємства є предметом уваги широкого кола учасників ринкових відносин, які

зацікавленні в результатах його функціонування. На основі доступної звітно-облікової інформації особи намагаються оцінити фінансово-майновий стан підприємства. Основним інструментом для цього виступає економічна діагностика, за допомогою якого можна об'єктивно оцінити внутрішні і зовнішні відносини об'єкта, охарактеризувати його платоспроможність, прибутковість і ефективність діяльності, перспективи розвитку, а потім по його результатам прийняти обґрунтовані управлінські рішення.

Виникає об'єктивна необхідність дослідження питань, пов'язаних із оцінкою фінансового стану підприємства, адже саме вона забезпечує своєчасне виявлення та усунення недоліків у фінансовій діяльності підприємства і забезпечує пошук резервів зміцнення фінансового стану підприємства та його платоспроможності.

За останні роки з'явилася значна кількість публікацій, присвячена методичним та практичним питанням управління фінансовим станом підприємства. Це роботи таких вітчизняних та зарубіжних вчених, як: Бланк І.А., Ванькович Д.В., Демяненко М.Я., Коробов М.Я., Коваленко Г.В., Коласс Б., Мец В.О., Осмоловський В.В., Поддєрьогін А.М., Роберт Х., Хорн Дж. Ван. В опублікованих працях висвітлено погляди авторів на сутність фінансово-майнового стану, показано важливість аналізу даного показника для здійснення ефективного управління діяльністю підприємства.

Незважаючи на значну кількість тлумачень категорії фінансово-майновий стан, недостатнім є визначення його місця в управлінні підприємством, отже існує потреба в подальшому дослідженні впливу і зв'язку фінансово-майнового стану з успішне менеджментом на підприємстві. Необхідність наукового розроблення зазначених проблем, враховуючи специфіку вітчизняної економіки, свідчить про актуальність теми дослідження та її прикладне значення для забезпечення ефективної діяльності вітчизняних підприємств.

Метою даної роботи є дослідження теоретичних і практичних аспектів оцінки фінансово-майнового стану підприємства, аналіз існуючого стану

підприємства, пошук шляхів зростання фінансових показників та внесення пропозицій щодо вдосконалення механізму управління його діяльністю.

Для досягнення поставленої мети передбачено постановку, формулювання і розв'язання наступних наукових і практичних *задач*:

- розглянути теоретичні аспекти аналізу фінансово-майнового стану підприємства;
- здійснити діагностику фінансово-майнового стану Украероруху, а саме дослідити фінансові показники: ліквідність, платоспроможність, фінансову стійкість, ділову активність, рентабельність та провести інтегральну оцінку фінансово-майнового стану підприємства;
- запропонувати шляхи покращення фінансово-майнового стану Украероруху;
- спрогнозувати фінансову звітність Украероруху на плановий 2019 рік після впровадження рекомендацій;
- здійснити діагностику перспективних фінансових показників фінансово-майнового стану Украероруху.

Об'єктом дослідження даної роботи є процес управління фінансово-майновим станом підприємства.

Предметом дослідження роботи виступають методичні та практичні аспекти управління фінансово-майновим станом підприємства.

Емпірична база дослідження: Державне підприємство обслуговування повітряного руху України (Украерорух) створене згідно з Господарським кодексом України на підставі наказу Міністерства інфраструктури України. Основним видом діяльності підприємства є допоміжне обслуговування авіаційного транспорту.

Методологічною основою для дослідження були методи: порівняльного аналізу, систематизації та узагальнення, аналітичний, таблично-графічний, групування та економічного аналізу (для виявлення тенденцій та дослідження показників фінансової стабільності), статистичний та економіко-математичного моделювання (для розроблення методичних

рекомендацій щодо вдосконалення механізму управління фінансово-майновим станом).

Інформаційною базою для написання випускної кваліфікаційної роботи стали: нормативно-правові акти, матеріали монографій, навчальних посібників, періодичних видань, та фінансова звітність Украероруху.

Практичне значення одержаних результатів. Результати дослідження мають практичне значення та будуть використані на практиці у роботі Украероруху.

Апробація результатів випускної кваліфікаційної роботи. Основні наукові положення і практичні результати дослідження викладені у статті «Особливості діагностики фінансово-майнового стану державного підприємства підприємства.» // Економіка і фінанси підприємства: зб. наук. ст. студ. заоч. форми навч. / від. ред. Г.В. Блакита. – Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2019. – Ч. 1. – С. 176-181.

Структура і обсяг випускної кваліфікаційної роботи. Випускна кваліфікаційна робота складається зі вступу, 3 розділів, 4 підрозділів, висновків і пропозицій, списку використаних джерел та додатків. Робота містить 18 таблиць, 2 рисунки та 24 формули.

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ДІАГНОСТИКИ ФІНАНСОВО-МАЙНОВОГО СТАНУ ПІДПРИЄМСТВА

Діагностика (оцінка) фінансово-майнової стану підприємства заснована на комплексному вивченні процесів і результатів економічного розвитку підприємства, виявленні основних причинно-наслідкових зв'язків. Однією з основних задач діагностики діяльності організації вважається виявлення змін у стані об'єкта в просторово-часовому аспекті [7, С. 47].

У наукових джерелах існує значна кількість трактувань щодо визначення поняття фінансово-майнового стану підприємства, але відсутня єдина думка щодо самої сутності поняття. Пропозиції науковців зводяться переважно до трактування з урахуванням декількох окремих елементів фінансового стану підприємства, які не повністю його характеризують.

У методичних рекомендаціях щодо аналізу фінансово-господарського стану підприємств та організацій Державної податкової адміністрації України зазначається, що «фінансове положення (стан) є комплексним поняттям і відображає рейтинг підприємства на фінансовому ринку, його кредито- і податкоспроможність характеризується системою показників, які визначають на конкретну дату» [10]. Дійсно, фінансовий стан є відображенням рейтингу підприємства, але це не тільки статичне поняття.

Практично аналогічно визначається сутність поняття «фінансовий стан» і в інших нормативних документах. Зокрема, положенням про порядок здійснення аналізу фінансового стану підприємств, що підлягають приватизації, затвердженим наказом Міністерства фінансів України та Фонду державного майна України - фінансовий стан підприємства визначається як сукупність показників, що відображають наявність, розміщення і використання ресурсів підприємства, реальні і потенційні можливості підприємства [4].

Найбільш широко визначення фінансово-майнового стану підприємства наведено в Методиці інтегральної оцінки інвестиційної привабливості підприємств та організацій [9, с. 118] та підручнику "Фінанси підприємств" [12, с. 328], у яких фінансовий стан підприємства визначається як "комплексне поняття, яке є результатом взаємодії всіх елементів системи фінансових відносин і визначається сукупністю виробничо-господарських факторів, характеризується системою моделей, методів і показників, які відбивають наявність, розміщення і використання фінансових ресурсів. Виходячи з даного твердження, можна говорити, що фінансовий стан підприємства характеризується певною системою показників, які базуються на відносних показниках координації та розподілу, проте треба брати до уваги, що рівень або значення вказаних показників є похідними величинами, які залежать від структури активів та капіталу підприємства, обумовлених ефективністю використання останнього.

На фінансово-майновий стан підприємства впливає ціла низка чинників, тому для легшого розуміння їх можна об'єднати в групи. В.В. Хачатрян та Л.С. Усова ці фактори класифікують за наступними ознаками:

- за місцем виникнення - внутрішні та зовнішні;
  - за структурою - прості та складні;
  - за можливістю виміряти - якісні та кількісні;
  - за часом впливу - постійні та змінні [19, с. 3].
- М.Д. Білик та О.В. Павловська також виділяють ще інші класифікаційні ознаки, такі як
- за масштабами впливу - одноосібні та багато осібні;
  - за можливістю прогнозування – прогнозовані та умовно прогнозовані;
  - за ймовірністю реалізації – високі, середні та малі;
  - за часом – короткострокові, періодичні та постійні [1, с. 388].

З метою управління факторами, посилення чи послаблення їх впливу, чинники можна також групувати залежно від ступеня значущості - чинники I рівня (базові), II рівня (похідні) та III рівня (деталізуючі) [2, с.193].

Оцінювання фінансово-майнового стану підприємства є обов'язковою складовою його фінансового менеджменту. У ринкових умовах господарювання правильне оцінювання реального фінансово-майнового стану підприємства має величезне значення не тільки для самих суб'єктів господарювання, а й для інших зацікавлених осіб, особливо майбутніх потенційних інвесторів. Вирішення цього важливого завдання необхідно здійснювати шляхом використання сучасних методів проведення аналізу.

Зважаючи на загальне охоплення і глибину аналізу фінансово-майнового стану слід виділити експрес-аналіз та комплексний (фундаментальний) аналіз. Багато науковців і практиків підкреслюють важливість здійснення саме експрес-аналізу, який дозволяє на основі обмеженої кількості розрахунків надати об'єктивну оцінку досліджуваного напрямку, що дозволить прийняти обґрунтовані управлінські рішення. Основною відмінністю між експрес-аналізом і комплексним аналізом фінансово-майнового стану є ступінь деталізації аналітичних розрахунків. Так, комплексний аналіз поглиблює результати оцінки, що отриманні під час проведення експрес-діагностики та прогнозує вплив окремих факторів на фінансово-майновий стан і можливість підприємства щодо нейтралізації їх негативного впливу [20, с.114].

В економічній літературі існують безліч методичних підходів щодо оцінки фінансово-майнового стану підприємства. Традиційно у наукових джерелах виділяють методи, які у загальних рисах можна розподілити на [22, с.42]:

- методи, засновані на аналізі балансу підприємства (горизонтальний, вертикальний, трендовий аналіз, метод фінансових коефіцієнтів);
- економіко-математичні методи;

- евристичні методи, що засновані на неформальних, інтуїтивних підходах та узагальненні досвіду розв'язання аналогічних завдань та методи експертних оцінок

Класифікація груп, їх склад та методика розрахунку показників, які закріплені у нормативних документах різних міністерств і відомств, а також представлених у різноманітних наукових доробках, істотно різняться, що обумовлює відсутність єдиного підходу до оцінки фінансово-майнового стану. Тобто одні й ті ж фінансові коефіцієнти часто мають різні назви в економічній літературі, що створює деякі труднощі їх трактування як інструментів аналізу.

Найбільш вживаним у практиці господарювання вітчизняних підприємств є аналіз фінансових коефіцієнтів. Як правило, оцінка проводиться за групами показників ліквідності та платоспроможності, фінансової стійкості, ділової активності, рентабельності (прибутковості). Розглянемо більш детально ці показники.

У короткостроковій перспективі критерієм оцінки фінансово-майнового стану підприємства виступає його ліквідність і платоспроможність.

Термін «ліквідний» передбачає безперешкодне перетворення майна в кошти платежу. Чим менше час, необхідний для перетворення окремого виду активів, тим вища його ліквідність. Таким чином, ліквідність підприємства - це його здатність перетворити свої активи в кошти платежу для погашення короткострокових зобов'язань [14, с.379].

Платоспроможність характеризує можливість підприємства своєчасно й повністю виконати свої платіжні зобов'язання, які впливають із кредитних та інших операцій грошового характеру. Платоспроможність означає наявність у підприємства грошових коштів та їх еквівалентів, достатніх для розрахунків за кредиторською заборгованістю, що вимагає негайного погашення.

Для аналізу ліквідності та платоспроможності на підприємстві використовуються такі показники:

1) Коефіцієнт покриття (іноді його називають коефіцієнтом загальної ліквідності) дає загальну оцінку ліквідності активів, показуючи, скільки гривень поточних активів підприємства припадає на одну гривню поточних зобов'язань і розраховується за наступною формулою:

$$K_{\text{покриття}} = \frac{\text{Оборотні Активи}}{\text{Поточні Зобов'язання}} \quad (1.1)$$

2) Коефіцієнт швидкої ліквідності (критичної платоспроможності). На відміну від попереднього, він враховує якість оборотних активів і є більш чітким показником ліквідності, тому що при його розрахунку беруться до уваги ліквідні поточні активи. При розрахунку робиться припущення, що товарно-матеріальні запаси взагалі не мають ніякої ліквідаційної вартості.

$$K_{\text{шкл}} = \frac{\text{Оборотні Активи} - \text{Запаси}}{\text{Поточні Зобов'язання}} \quad (1.2)$$

Цей показник показує платіжні можливості підприємства щодо погашення поточних зобов'язань за умови своєчасного здійснення розрахунків з дебіторами.

3) Наступний коефіцієнт абсолютної ліквідності (грошової платоспроможності) показує, що частина поточних (короткострокових) зобов'язань може бути погашена негайно і розраховується за формулою:

$$K_{\text{абсол.лікв}} = \frac{\text{Грошові кошти та їх еквіваленти}}{\text{Поточні зобов'язання}} \quad (1.3)$$

4) Маневреність власних оборотних засобів. Показник характеризує ступінь мобільності власних засобів підприємства. Для нормального функціонування підприємства цей показник змінюється в межах від 0 до 1.

$$K_{\text{мвоз}} = \frac{\text{Оборотні активи}}{\text{Власні оборотні активи}} \quad (1.4)$$

Рівень фінансового стану підприємства характеризується рядом елементів, найважливішим з яких є рівень фінансової стійкості. Він дозволяє

визначити рівень фінансового ризику, пов'язаного з формуванням структури джерел капіталу, а відповідно і міру стабільності фінансової бази розвитку підприємства в майбутньому періоді.

Фінансово стійким можна вважати таке підприємство, яке за рахунок власних джерел спроможне забезпечити запаси та витрати, не допустити невиправданої кредиторської заборгованості, своєчасно розраховуватись за своїми зобов'язаннями.

Аналіз фінансової стійкості дає змогу визначити фінансові можливості підприємства на відповідну перспективу. Показники фінансової стійкості поділяються на абсолютні та відносні.

До абсолютних показників відносять наявність власного оборотного капіталу, наявність перманентного капіталу та загальна величина капіталу для формування запасів і витрат. На основі наведених показників визначають типи фінансової стійкості (абсолютна, нормальна стійкість, нестійкий фінансовий стан та критичний стан)

Відносні показники фінансової стійкості - система коефіцієнтів (ratio), аналіз яких полягає в оцінках їх зміни щодо теоретично обґрунтованого рівня та у динаміці змін за попередні періоди [11, с.135]. Основні відносні показники фінансової стійкості:

1. Коефіцієнт фінансової автономії – характеризує ступінь незалежності підприємства від зовнішніх запозичень. Визначається як відношення загальної суми власних коштів до підсумку балансу.

$$K_{авт} = \frac{Вл_{Кан}}{Кан} \quad (1.5)$$

2. Коефіцієнт фінансової залежності - цей коефіцієнт є зворотним коефіцієнту фінансової автономії. Зростання цього показника в динаміці означає збільшення частки позичених коштів у фінансуванні підприємства. Якщо його значення наближається до одиниці, то це означає, що власники повністю фінансують своє підприємство.

$$K_{\phi z} = \frac{K_{\text{ан}}}{\text{Вл}K_{\text{ан}}} \quad (1.6)$$

3. Маневреність власного капіталу характеризує ступінь мобільності власного капіталу щодо можливого вільного маневрування ним і розраховується як відношення власного оборотного капіталу (ВОК) до суми власних коштів:

$$K_{\text{мвк}} = \frac{\text{ВОК}}{\text{Вл}K_{\text{ан}}} \quad (1.7)$$

Чим більше значення цього коефіцієнта, тим ліпший фінансовий стан, оскільки створюються кращі можливості фінансового забезпечення виробничої та інших видів діяльності, проведення розрахунків з кредиторами.

4. Коефіцієнт концентрації позикового капіталу - це показник, обернений до коефіцієнту автономії. Зростання цього показника обумовлює збільшення частки позичених коштів у фінансування підприємства.

$$K_{\text{зал}} = 1 - K_{\text{авт}} = \frac{\text{Поз}K}{K_{\text{ан}}} \quad (1.8)$$

5. Показник фінансового левериджу оцінює наявність власних коштів на одиницю позикових, що забезпечує при необхідності їх повернення кредиторам. Визначається як відношення власного капіталу до суми залученого:

$$K_p = \frac{\text{Вл}K}{\text{Поз}K} \quad (1.9)$$

Зростання цього коефіцієнта свідчить про підвищення залежності від залучених джерел тобто про зниження фінансової стійкості, і навпаки.

6. Коефіцієнт забезпеченості власними засобами розраховується як відношення величини чистого оборотного капіталу до величини оборотних активів підприємства.

$$K_{звз} = \frac{ЧОК}{Обор.Активи} \quad (1.10)$$

Ділова активність означає зусилля, які підприємство докладає для виходу на ринок продукції, праці, капіталу, а при аналізі фінансово-господарської діяльності цей термін застосовується для характеристики поточної виробничої і комерційної діяльності.

Здійснюючи господарську діяльність, підприємство повинно намагатися не лише прискорити рух капіталу, але отримувати максимальну його віддачу.

Аналіз ділової активності (оборотності) дозволяє проаналізувати ефективність основної діяльності підприємства, що характеризується швидкістю обертання фінансових ресурсів підприємства. Існують якісні та кількісні показники ділової активності.

Якісні критерії - це широта ринків збуту (внутрішніх та зовнішніх), репутація підприємства, конкурентоспроможність, наявність стабільних постачальників і споживачів.

Існує великий перелік кількісних показників, які аналізуються для виявлення рівня ділової активності підприємства. Методика розрахунків показників представлена у табл. 1.1.

Таблиця 1.1

Показники аналізу ділової активності підприємства

Показники	Алгоритм розрахунку
Продуктивність (оборотність) активів (рази)	$K_{па} = \frac{ЧВР}{Аср}$
Оборотність оборотних активів (рази)	$K_{ок} = \frac{ЧВР}{ОАср}$
Період обороту оборотних активів (дні)	$ПООа = \frac{360}{ОАср}$
Оборотність запасів (рази)	$K_{оз} = \frac{Соб_{ср}}{Зср}$
Період обороту запасів (дні)	$ПОз = \frac{360}{Зср}$
Оборотність дебіторської заборгованості (рази)	$K_{оз} = \frac{ЧВР}{ДЗср}$
Період обороту дебіторської заборгованості (дні)	$ПОдз = \frac{360}{ДЗср}$

Тривалість операційного циклу (дні)	$Toц = ПОз + ПОодз$
Оборотність кредиторської заборгованості (рази)	$Kкз = \frac{Соб_{ср}}{КЗср}$
Період обороту кредиторської заборгованості(дні)	$ПОкз = \frac{360}{КЗср}$

Аналіз ділової активності є важливим етапом оцінювання фінансового стану підприємства. В результатах такого аналізу зацікавлені внутрішні та зовнішні користувачі інформації.

Аналіз рентабельності підприємства дозволяє визначити ефективність вкладення коштів у підприємство та раціональність їхнього використання. Аналіз рентабельності підприємства здійснюється шляхом розрахунку таких коефіцієнтів [21, с.306]:

1) Рентабельність активів за чистим прибутком (ROA) - відображає ефективність внутрішньої політики менеджменту з точки зору доходів та витрат підприємства.

$$P_k(a) = \frac{\text{ЧП}}{\text{Активи}} * 100 \quad (1.11)$$

2) Рентабельність діяльності розраховується як відношення чистого прибутку підприємства до чистої виручки від реалізації продукції (робіт, послуг) . Збільшення цього показника свідчить про зростання ефективності господарської діяльності підприємства, а зменшення навпаки.

$$P_d = \frac{\text{ЧП}}{\text{Дохід}} * 100 \quad (1.12)$$

3) Рентабельність обороту (продаж) показує, яку суму прибутку отримує підприємство з кожної гривні проданої продукції. Рентабельність реалізованої продукції використовується в якості основного індикатора для оцінки фінансової ефективності компаній, які мають відносно невеликі величини основних засобів і власного капіталу. Цей показник характеризує найважливіший аспект діяльності компанії – реалізацію основної продукції.

$$P_o = \frac{\text{ФінРезВідРеалПродукції}}{\text{Дохід}} * 100 \quad (1.13)$$

4) Рентабельності власного капіталу. Цей показник займає особливе місце серед показників рентабельності і характеризує ефективність використання власних коштів. Значення цього показника відображає ступінь привабливості суб'єкта господарювання для вкладень коштів інвесторів. Чим вище цей показник, тим привабливіше підприємство для вкладання коштів.

$$P_{вк} = \frac{ЧП}{ВлКап} * 100 \quad (1.14)$$

5) Рентабельність інвестованого капіталу. Визначає на скільки ефективно використовуються кошти, що інвестовані в основну (операційну) діяльність. Оптимальним є максимізація позитивного значення.

$$P_{ік} = \frac{NOPLAT}{ІК} * 100 \quad (1.15)$$

6) Період окупності власного капіталу показує, за який період власний капітал буде компенсований чистим прибутком; позитивною тенденцією є зменшення.

$$ПОВк = \frac{ВК}{ЧП} \quad (1.16)$$

Економічна сутність рентабельності може бути розкрита тільки через характеристику системи показників, розрахунок яких у загальному виді може бути представлений як відношення прибутку до сукупних витрат (виражається або у відсотках, або в коефіцієнті). Однак цей показник має ряд недоліків, які пов'язані з «перевантаженістю» прибутку або витрат. Так, наприклад, на величину витрат впливають фактори, обумовлені економічною політикою: податки, соціальні трансферти, мита й ін. У результаті підприємство змушено в повну собівартість включати платежі, що не залежать від його діяльності.

Таким чином, система показників рентабельності, використовувана в українській практиці господарювання, не завжди відображає реальні тенденції розвитку підприємства, роблячи скрутним аналіз результатів його господарської діяльності й процес прийняття управлінських рішень.

Показники оцінки майнового стану – це сума господарських засобів, що знаходяться в розпорядженні підприємства. Цей показник дає узагальнену вартісну оцінку активів, що перебувають на балансі підприємства. Це облікова оцінка, що не збігається із сумарною ринковою оцінкою активів підприємства. Зростання цього показника свідчить про нарощування майнового потенціалу підприємства [16, с.91].

До показників, що характеризують майновий стан підприємства відносяться:

1. Сума господарських коштів, що їх підприємство має у розпорядженні. Цей показник дає загальну вартісну оцінку активів, які перебувають на балансі підприємства. Зростання цього показника свідчить про збільшення майнового потенціалу підприємства.

2. Фондовіддача основних засобів характеризує ефективність використання основних засобів, відображає суму чистого доходу (виручки) від реалізації на одну гривню основних засобів.

$$\text{ФондовіддачаОЗ} = \frac{\text{Собівартість}}{\text{ОЗ}} \quad (1.17)$$

3. Коефіцієнт зносу основних засобів. Показник характеризує частку зношених основних засобів у загальній їх вартості. Використовується в аналізі для характеристики стану основних засобів. Розраховується як відношення суми зношення основних засобів до первісної вартості основних засобів.

$$K_{\text{зносу}} = \frac{\text{Знос}}{\text{Первісна Вартість}} \quad (1.18)$$

4. Коефіцієнт оновлення основних засобів. Показує, яку частину наявних на кінець звітного періоду основних засобів становлять нові основні засоби.

$$K_{\text{оновлення}} = \frac{\text{ПВ}_1 - \text{ПВ}_0}{\text{ПВ}_1} \quad (1.19)$$

5. Коефіцієнт придатності основних засобів відображає частку основних засобів, придатну для експлуатації в процесі господарської діяльності та визначається як відношення залишкової вартості основних засобів до балансової вартості основних засобів.

$$K_{\text{придатності}} = \frac{\text{Залишкова вартість}}{\text{Первісна вартість}} \quad (1.20)$$

Під час інтегральної оцінки фінансово-майнового стану розраховується інтегральний показник на базі узагальнюючих показників рис.1.1 [18].

Рис 1.1. Компоненти інтегрального показника фінансового стану

Перевагами даного методу є те, що сукупний (інтегральний) показник можна в будь-який момент доповнити будь-якою кількістю аналітичних напрямків та коефіцієнтів, що дає змогу тримати «руку на пульсі». Недоліком є те, що аналізується велика кількість показників, і є велика вірогідність допустити помилку в розрахунках.

Інтегральний показник може характеризувати як окремі складові, так і в цілому фінансово-майновий стан підприємства. Існує безліч методик розрахунку інтегрального показника.

Одним з різновидів його розрахунку є:

- модель прогнозування кризових явищ та ймовірності банкрутства О. Терещенка;
- модель розрахунку інтегрального показника боржника-юридичної особи відповідно до «Положення про визначення банками України розміру

кредитного ризику за активними банківськими операціями» від 30.06.2016 № 351;

- графічний підхід до фінансової діагностики підприємства.

Розроблена у 2003 році дискримінантна модель О. Терещенка має значні переваги над традиційними методиками:

- модель є зручною в застосуванні;
- розроблена на використанні вітчизняних статистичних даних;
- враховується сучасна міжнародна практика;
- за рахунок використання різноманітних модифікацій базової моделі до підприємств різних видів діяльності вирішує проблему критичних значень показників;

- враховує галузеві особливості підприємства.

Однак дана методика не є досконалою і має свої недоліки:

- відсутність поглибленої класифікації стійкості фінансового стану (існує лише задовільний та незадовільний фінансовий стан);
- широкий інтервал невизначеності, що зобов'язує проводити додатковий аналіз для ідентифікації стійкості фінансового стану;
- недостатнє теоретичне та емпіричне обґрунтування критичних точок (чи інтервалів) для окремих фінансових індикаторів, що призводить до неточного фіксування нормативних значень фінансових показників.

Модель О. Терещенка визначається за формулою:

$$Z = 1,5X_1 + 0,08 X_2 + 10X_3 + 5X_4 + 0,3X_5 + 0,1X_6, \quad (1.21)$$

де X_1 – відношення грошових надходжень до зобов'язань;

X_2 – відношення валюти балансу до зобов'язань;

X_3 – відношення чистого прибутку до середньорічної суми активів;

X_4 – відношення прибутку до виручки;

X_5 – відношення виробничих запасів до виручки;

X_6 – відношення виручки до основного капіталу.

На основі отриманого результату здійснюється висновок про ймовірність банкрутства підприємства: коли $Z > 2$ – банкрутство не загрожує; коли $1 < Z < 2$ – фінансова стійкість порушена; коли $0 < Z < 1$ – існує загроза банкрутства.

Тобто, коли $Z > 2$ – у підприємства непогані довгострокові перспективи, а якщо $0 < Z < 1$ – банкрутство більш ніж ймовірне.

Розрахунку інтегрального показника боржника-юридичної особи для великого або середнього підприємства (добувна промисловість і розроблення кар'єрів, переробна промисловість, будівництво) відповідно до Положення про визначення банками України розміру кредитного ризику за активними банківськими операціями, затвердженого постановою Правління національного банку України від 30.06.2016 № 351 (далі – постанова НБУ) будемо проводити за формулою:

$$Z = 1,670 + 0,375 \cdot X_2 + 0,313 \cdot X_{13} + 0,436 \cdot X_{14} + 0,352 \cdot X_{15} + 0,261 \cdot X_{16} \quad (1.22)$$

де X_2 – показник загальної ліквідності;

X_{11} – показник покриття боргу чистим доходом;

X_{13} – показник покриття фінансових витрат операційним прибутком;

X_{14} – показник оборотності поточних активів;

X_{15} – показник покриття фінансових витрат прибутком до оподаткування та амортизації;

X_{16} – показник рентабельності до оподаткування.

Ще однією методикою для оцінки інтегрального показника є графічний підхід. Основними його етапами є: формування системи оцінних показників; оцінка одиничних показників діяльності підприємства та синтез одиничних оцінок для отримання комплексної оцінки діяльності підприємства [6].

У вітчизняній практиці деякі показники багато в чому дублюють один одного, тому необхідно відібрати певний набір аналітичних коефіцієнтів, які би комплексно оцінювали фінансовий стан підприємства.

Слід зазначити, що переваги застосування графічного підходу фінансової діагностики підприємства полягають у його методологічній прозорості.

В табл. 1.2 зазначена сукупність одиничних показників графічного підходу.

Таблиця 1.2

Сукупність одиничних показників графічного підходу фінансової діагностики підприємства

Блоки комплексної оцінки фінансового стану				
Майновий стан	Платоспроможність	Рентабельність	Ділова активність	Фінансова стійкість
Коефіцієнт зношення основних засобів	Коефіцієнт абсолютної ліквідності	Рентабельність основної діяльності	Коефіцієнт оборотності капіталу	Коефіцієнт фінансової незалежності
Коефіцієнт оновлення основних засобів	Коефіцієнт швидкої ліквідності	Рентабельність продажу	Коефіцієнт оборотності мобільних засобів	Коефіцієнт маневреності власного капіталу
Частка оборотних виробничих активів	Поточний коефіцієнт покриття	Рентабельність активів	Коефіцієнт оборотності матеріальних оборотних коштів	Коефіцієнт фінансової стабільності
Коефіцієнт мобільності активів	Загальний коефіцієнт покриття	Рентабельність власного капіталу	Фондовіддача основних засобів	Коефіцієнт забезпеченості власними оборотними активами

Після вибору та розрахунку показників здійснюється їх нормування, яке проводиться за формулами:

$$K_i = \frac{P_i}{P_i \text{ норм}}, \text{ або } K_i = \frac{P_i \text{ норм}}{P_i}, \quad (1.22, 1.23)$$

Для показників стимуляторів застосовується при нормуванні перша формула нормування, для дестимуляторів – друга.

P_i – це значення показника.

$P_{i \text{ норм}}$ – нормативне значення показника.

Для забезпечення порівнянності одиничних показників між собою формується умова, за якою $K_i \leq 1$.

Для визначення інтегрального показника фінансової діагностики підприємства може використовуватися формула:

$$K_k = \sum_{j=1}^m \beta_j \times K_j \quad (1.24)$$

K_k – інтегральний показник фінансової діагностики

K_j – підсумкова блочна оцінка;

β_j – вагомість аналітичних блоків фінансового

m – кількість локів оціночних показників;

j – номер блоку при проведенні

Істотною проблемою використання більшості методик є відсутність нормативних значень фінансових показників, що враховують галузеві особливості функціонування підприємств, статичність фінансового аналізу, непридатність деяких західних методик до вітчизняних умов господарювання, низький рівень інформативності фінансової звітності.

Формування єдиної системи методичних підходів щодо оцінки фінансового стану підприємства та розробка детального алгоритму їх застосування сприятиме, по-перше, об'єктивному визначенню статичної і потенційної можливості розвитку фінансово-господарської діяльності підприємств та їх забезпеченню фінансовими ресурсами; по-друге, підвищенню якості прийняття управлінських рішень, що, в підсумку, забезпечуватиме збільшення фінансових результатів та досягнення тактичних та стратегічних цілей функціонування підприємств різних галузей економіки.

Отже, розглянуто теоретичні аспекти оцінки фінансово-майнового стану підприємства, його мета та значення. Зроблено висновок, що для оцінки фінансово-майнового стану підприємства необхідно використовувати весь комплекс методів фінансового аналізу. Але всі відомі методики проведення фінансового аналізу базуються на використанні досвіду

зарубіжних країн і при практичному їх застосуванні виникає певні незгодження. Тому існує необхідність розробки методичного підходу щодо визначення загальної оцінки фінансового стану, яка б базувалася на вітчизняних стандартах обліку і звітності та враховувала особливості розвитку економіки України з метою виходу підприємств зі світової кризи.

РОЗДІЛ 2

ДІАГНОСТИКА ФІНАНСОВО-МАЙНОВОГО СТАНУ УКРАЕРОРУХУ

2.1. Оцінка ліквідності та платоспроможності

Об'єктом дослідження даної роботи є Державне підприємство обслуговування повітряного руху України (Украерорух), яке було створене наказом Фонду державного майна України від 24.12.1992. Підприємство є державним унітарним підприємством, яке діє як державне комерційне підприємство та входить до сфери управління Міністерства інфраструктури України.

Украерорух має статут, власну печатку, складає самостійний баланс, відкритий розрахунковий рахунок у банку, тобто має всі атрибути юридичної особи.

Украерорух є провайдером аеронавігаційного обслуговування України та має сертифікат Державної авіаційної служби України (Державіаслужби України), яке дає право надавати послуги з аеронавігаційного обслуговування у повітряному просторі України та у міжнародному повітряному просторі над відкритим морем, де відповідальність за міжнародними договорами покладено на Україну.

Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 29.07.1999 №1281 до складу Украероруху входять підрозділи Об'єднаної цивільно-військової системи організації повітряного руху України (ОЦВС). У своєму складі Украерорух не має інших юридичних осіб.

Аеронавігаційне обслуговування польотів повітряних суден надається на маршруті, на підході та в районі аеродрому та здійснюється на платній основі відповідно до вимог статті 36 Повітряного кодексу України.

Для забезпечення аеронавігаційного обслуговування на маршруті в Украерорусі організовано п'ять центрів організації повітряного руху, які

географічно розташовані на базі Львівського, Дніпропетровського, Харківського, Одеського регіональних структурних підрозділів Украероруху (РСП) та РСП «Київцентраеро».

Основним джерелом доходів Украероруху є надходження за надані послуг з аеронавігаційного обслуговування в повітряному просторі України та у міжнародному повітряному просторі над відкритим морем, де відповідальність за міжнародними договорами покладено на Україну, та складає 99% в загальному обсязі доходів від реалізації. Також Украерорух отримує доходи від реалізації послуг, пов'язаних з наданням аеронавігаційної інформації, послуг зв'язку, проведення льотних перевірок наземних радіотехнічних засобів, тощо.

Тарифна політика підприємства на 2019 рік базується на положеннях документів Міжнародної організації цивільної авіації (ІКАО) та Євроконтролю.

Негативна динаміка стрімкого падіння кількості польотів повітряних суден в повітряному просторі України за період з березня по грудень 2014 року та поглиблення негативних тенденцій у 2015-2016 роках мають відповідний вплив на розмір доходів підприємства від послуг з аеронавігаційного обслуговування на плановий рік.

Критичне падіння доходів підприємства у 2014-2015 роках є результатом того, що на початку 2014 року відбулась тимчасова окупація Російською Федерацією території АР Крим та відповідно і незаконне захоплення регіонального структурного підрозділу підприємства «Кримаерорух». Внаслідок чого повітряний простір над територією АР Крим було повністю закрито для здійснення польотів повітряних суден.

Починаючи з квітня 2014 року, виявлено ряд серйозних загроз для безпеки польотів, пов'язаних з порушеннями Російською Федерацією низки міжнародних, багатосторонніх та двосторонніх договорів. Російська Федерація зухвало ігнорує принципи встановлення меж районів польотної інформації, викладені в Чиказькій конвенції і Додатках до неї та здійснює

постійні незаконні втручання в роботу центрів обслуговування повітряного руху Одеського та Дніпропетровського РСР з виходом в ефір на аварійних радіочастотах.

Внаслідок таких незаконних дій з боку суб'єктів авіаційної діяльності РФ щодо втручання в роботу органів обслуговування повітряного руху Украероруху, Міжнародною організацією цивільної авіації (ІКАО), Міжнародної асоціацією авіаційного транспорту (ІАТА), Європейською агенцією з безпеки польотів (ЕАІА) були видані рекомендації користувачам повітряного простору України планувати та спрямовувати свої маршрути в обхід повітряного простору, як над Чорним морем у межах Сімферопольського районів польотної інформації, так і в обхід повітряного простору України.

Як результат, підприємством було втрачено переважну частину транзитного потенціалу повітряного простору України (авіаційне сполучення країн Європи з країнами Азії та Близького Сходу), основна частина якого пролягала в межах Сімферопольського району польотної інформації. В той же час було втрачено і значну частину польотів, що були пов'язані з польотами авіакомпаній в такі міста АР Крим як Сімферополь та Севастополь.

У липні 2014 року вищезазначена негативна ситуація з падінням обсягів повітряного руху в повітряному просторі України погіршилась та стала критичною внаслідок закриття повітряного простору над південно-східним регіоном країни (над Донецькою та Луганською областями). Результатом катастрофи пасажирського літака Боїнг 777 Малайзійських авіаліній, що прямував через територію України за маршрутом Амстердам (Нідерланди) – Куала-Лумпур (Малайзія) стало закриття повітряного простору над даним регіоном.

Внаслідок закриття повітряного простору над даним регіоном ряд авіакомпаній-користувачів повітряного простору України скасували свої

польоти до України, а деякі почали здійснювати свої польоти в обхід території країни.

Погіршилась ситуація і в 2015-2016 роках із застосуванням обмежень та заборонаю всіх типів польотів авіакомпаній Російської Федерації (РФ), і як наслідок, суттєве зменшення доходів Украероруху від надання послуг з аеронавігаційного обслуговування повітряних суден в повітряному просторі України.

Дохідну частину підприємства на 2019 рік, а саме доходи від надання послуг з аеронавігаційного обслуговування повітряних суден в повітряному просторі України сформовано з урахуванням ведення в дію, починаючи з 25.10.2015 року, Указу Президента України від 16.09.2015 № 549/2015 "Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 2 вересня 2015 року "Про застосування персональних спеціальних економічних та інших обмежувальних заходів (санкцій)".

Так, відповідно до даного рішення РНБО по відношенню до ряду авіакомпаній РФ введено тимчасову заборону, щодо міжнародних польотів зі зльотом/посадкою на території України які починаючи з 2014 року здійснюють, всупереч вимог міжнародного авіаційного законодавства та законодавства України, польоти до аеропортів, які розташовані на території Автономної Республіки Крим, що є повноцінною та беззаперечною частиною України.

Заборона на здійснення польотів до аеропортів України для 27 авіакомпаній РФ (наведених у додатку 2 рішення РНБО України) введено починаючи з зимової навігації IATA 2015/2016, а саме з 25.10.2015 року.

Крім того, починаючи з 26.09.2015 вищезазначеним рішенням РНБО України введено заборону на здійснення транзитних польотів літаків російських авіакомпаній, через територію України, якщо вони містять товари військового призначення, подвійного використання або російську військову силу.

Після цього на засіданні Уряду країни 25.11.2015 року прийнято рішення щодо введення, починаючи з 26 листопада поточного року, повної заборони на всі транзитні польоти авіакомпаній РФ через територію України.

З огляду на критичний вплив закриття повітряного простору для польотів зі зльотом/посадкою і транзитних польотів через територію України авіакомпаніям РФ та літаків, зареєстрованих в реєстрі РФ, враховуючи застосування невмотивованих обмежень зі сторони авіаційної влади РФ щодо авіакомпаній України, проект фінансового плану Украероруху на 2019 рік сформований у відповідності до існуючих тенденцій щодо зростання обсягів руху повітряних суден в повітряному просторі України.

В той же час позитивна динаміка кількості польотів повітряних суден в повітряному просторі України починаючи з 2017 та початку 2018 років свідчить про подолання кризового періоду та започаткування позитивних тенденцій розвитку авіаційного сполучення з іншими країнами світу.

Позитивні тенденції приросту кількості польотів повітряних суден підтверджуються щорічним довгостроковим прогнозом обсягів польотів повітряних суден на період 2018 – 2023 років (EUROCONTROL seven-year forecast, February 2018), який було підготовлено та оприлюднено Європейською організацією з безпеки аеронавігації (Євроконтроль) у лютому 2018 року.

Також негативно на фінансовий стан вплинуло банкрутство ПАТ «Платинум Банк» у 2017 році, у якому на депозитних та розрахункових рахунках були розміщені грошові кошти у сумі ~ 400 млн. грн., які у 2018 році були віднесені до збитків підприємства.

Метою діагностики фінансово-майнового стану Украероруху, є виявлення проблем функціонування підприємства та надання рекомендацій для поліпшення фінансово-майнового стану підприємства.

Проаналізуємо фінансові показники Украероруху на підставі даних з фінансової звітності за 2016-2018 роки, які знаходяться у дод. А і дод. Б.

Платоспроможність підприємства залежить від рівня його ліквідності і тому проводиться на основі характеристики ліквідності поточних активів. Платоспроможність означає наявність у підприємства грошових коштів та їх еквівалентів, достатніх для розрахунків за кредиторською заборгованістю, що вимагає негайного погашення [3].

Розрахунок показників ліквідності та платоспроможності зазначені у табл. В.1, (дод. В).

За розрахунками зазначеними у табл. В.1 бачимо, що на підприємстві спостерігається позитивна ситуація зі станом ліквідності та платоспроможності. Активи підприємства на 38-39% забезпечені ліквідними активами; на 49% у 2016-2017 роках, а у 2018 роках на 36% забезпечені швидколіквідними активами і на 24-26% забезпечені готовими засобами платежу.

Загальний коефіцієнт покриття є більшим майже у 5,5-7,5 разів за рекомендоване значення. При нормативі 1,8-2 значення коефіцієнту покриття у 2016 році – 14,85; у 2017 році – 11,64; у 2018 році – 10,75. Це дуже позитивна динаміка і означає, що на підприємстві високий рівень ліквідності.

Проміжний коефіцієнт покриття у 2016 році – 19,44; у 2017 році – 14,77; у 2018 році – 10,01 значно перевищує нормативне значення 1, що свідчить про спроможність підприємства за допомогою швидколіквідних активів, покрити необхідну суму поточних зобов'язань.

Коефіцієнт абсолютної ліквідності на підприємстві у 2016 році – 10,30; у 2017 році – 7,94; у 2018 році – 6,75. Цей показник у 2018 році майже на 38% зменшився порівняно з 2016 роком, але при нормативному значенні 0,2-0,3 він знаходиться на дуже високому рівні. Це свідчить про те, що всі поточні зобов'язання можуть бути у певний момент часу погашені миттєво за рахунок готівкових коштів. Така ситуація є ознакою високого рівня платоспроможності підприємства.

Частину оборотних активів підприємства становить найменш ліквідна їх частина запаси у 2016 році – 4%; у 2017 році – 4%; у 2018 році – 4% та

дебіторська заборгованість у 2016 році 62%, у 2017 році – 59%; у 2018 році – 30%. Як ми бачимо кількість дебіторської заборгованості у 2018 році зменшилась у 2 рази, що є позитивною динамікою. Таким чином на 2018 рік частка грошових коштів у складі оборотних активів є значною.

У 2016 році 84% поточних зобов'язань покривалось за рахунок найменш ліквідної частини оборотних активів – матеріальних запасів, що значно уповільнювало процес розрахунків за поточними зобов'язаннями, але у 2017-2018 роках цей показник зменшився до 56-62%, що є позитивною динамікою.

Позитивним явищем є наявність на підприємстві власного оборотного капіталу у 2016 році – 21,31; у 2017 році – 21,29; у 2018 році – 16,23 та нормального значення коефіцієнту маневрування у 2016 році – 0,47; у 2017 році – 0,46 при нормативному значенні 0,4-0,6. Це свідчить про те, що оборотні активи можуть фінансуватися за рахунок власного капіталу. Але у 2018 році ситуація змінилася і коефіцієнт маневрування знизився до 0,35, керівництву підприємства потрібно звернути увагу на погіршення динаміки.

2.2. Аналіз фінансової стійкості та ділової активності

Фінансова стійкість визначається забезпеченістю потреб підприємства фінансовими ресурсами для ефективної діяльності в ринкових умовах. Фінансова стійкість підприємства насамперед залежить від співвідношення власного капіталу і зобов'язань, темпів нагромадження власного капіталу і резервів, співвідношення довгострокових і поточних зобов'язань, достатності забезпечення матеріальних оборотних активів власним капіталом.

Щоб дізнатися чи забезпечений Украерорух фінансовими ресурсами проводиться аналіз абсолютних та відносних показників фінансової стійкості. За абсолютними показниками можна визначити тип фінансової стійкості підприємства, а за відносними будемо визначати на скільки

підприємство залежить від зовнішніх джерел фінансування та на скільки воно самостійно може фінансувати свою діяльність.

Фінансова стійкість – це головний компонент загальної стійкості підприємства, який являє собою об'єкт фінансового управління господарською діяльністю та характеризує такий стан фінансових ресурсів, їх формування, розподіл та використання, що забезпечує пропорційний, збалансований розвиток підприємства при збереженні платоспроможності та кредитоспроможності в умовах припустимого рівня ризику [3].

Показники фінансової стійкості Украероруху та їх динаміка представлена у табл. В.2, (дод. В).

Відповідно до отриманих результатів зазначених у табл. В.2 підприємство протягом досліджуваного періоду характеризується як фінансово стійке, про що свідчить суттєве перевищення показниками фінансової стійкості своїх нормативних значень. Так, питома частка власного капіталу в загальному обсязі капіталу підприємства перевищує 94%. Отже, фінансову стійкість і незалежність підприємства від зовнішніх джерел фінансування можна вважати високою. З іншого боку, така висока питома частка власного капіталу в загальному обсязі джерел фінансування може створити ситуацію недостатнього ефективного його використання.

Наступним етапом аналізу фінансової стійкості є ідентифікація типу фінансової стійкості Украероруху [3]. Результати розрахунків представлені у табл. В.3, (дод. В).

За інформацією з табл. В.3 ми бачимо наступні співвідношення:

2016 рік $3 < \text{ВОК} < \text{НДФ}$

2017 рік $3 < \text{ВОК} < \text{НДФ}$

2018 рік $3 < \text{ВОК} < \text{НДФ}$

Отже, на підставі співвідношення обсягу запасів із власним оборотним капіталом та обсягом нормальних джерел фінансування, робимо висновок, що за проаналізований період на підприємстві нормальний тип фінансової

стійкості.

Аналіз ділової активності Украероруху проводився за допомогою якісних та кількісних показників.

Якісні показники на підприємства є досить високі, оскільки підприємство:

- працює по всій території України;
- являється суб'єктом природних монополій надання послуг з аеронавігаційного обслуговування повітряних суден;
- пропонує цілий спектр додаткових послуг: льотні перевірки, вертодром, погодження будівельних об'єктів, телекомунікаційні послуги, професійна підготовка, медичне обслуговування.

Аналізуючи ділову активність дослідимо зміни темпів зростання основних показників діяльності підприємства – чистого прибутку, виручки від реалізації та активів. Досліджуючи їх динаміку необхідно виявити, на скільки вона відповідає їх оптимальному співвідношенню, яке має назву «золоте правило економіки підприємства».

Відповідно до «золотого правила» чистий прибуток має зростати більшими темпами, ніж обсяг реалізації продукції, а він в свою чергу більш високими темпами, ніж активи (капітал) підприємства. Результати розрахунку для Украероруху представлені у табл. В.4, (дод. В).

Як видно з табл. В.4, за досліджуваний період підприємство ефективно використовувало фінансові ресурси, інвестовані у зростання своїх активів, їх приріст у 2017 році на 11,52%, у 2018 році на 17,08% забезпечив зростання виручки від реалізації продукції на 32,86% у 2017 році і 26,47 у 2018 році. Чистий прибуток у 2017 році збільшився на 73,1%, а у 2018 році він склав 0 тому, що грошові кошти, які були розміщені на депозитних та розрахункових рахунках в ПАТ «Платинум Банк» (близько 400 млн. грн.) були віднесені у 2018 році до збитків.

За результатами аналізу ми бачимо, що у 2017 році приріст чистого фінансового результату 73,1% більше приросту доходів від реалізації

продукції 32,86, які більше приросту середньорічної вартості активів 11,52%, це означає, що умови «золотого правила» економіки дотримуються. А у 2018 році ні, так як приріст чистого фінансового результату склав -100%.

Оцінка ділової активності здійснюється за допомогою аналізу показників, їх динаміки та співвідношення темпів приросту відносних показників. Ділова активність підприємства характеризується показниками, що відображають ефективність основної діяльності, а також напрями використання підприємством своїх активів для отримання доходу [3].

Розрахунок показників для Украероруху представлено у табл. В.5, (дод. В).

Результати розрахунків зазначені у табл. В.5 свідчать про позитивну динаміку скорочення періоду обертання усіх оборотних активів у 2017 році по відношенню до 2016 року на 42,37 дні (13,33%), а у 2018 році по відношенню до 2017 року на 20,97 дні (7,61%); зменшення періоду обороту виробничих запасів у 2017 році по відношенню до 2016 року на 2,23 дні (9,51%), а у 2018 році по відношенню до 2017 року на 3,8 дні (17,9%); зменшення обороту кредиторської заборгованості у 2017 році по відношенню до 2016 року на 7,85 дні (119,18%), а у 2018 році по відношенню до 2017 року на 5,47 дні (37,86%). Але також прослідковується негативна динаміка збільшення періоду обертання дебіторської заборгованості 2017 році по відношенню до 2016 року зменшення на 0,64 дні (1,41%), а у 2018 році по відношенню до 2017 року збільшення на 12,7 дні (28,46%).

Швидкість обороту оборотних активів підвищилася у 2017 році в 0,17 рази (15,38%), а у 2018 році в 0,11 рази (8,24%). Швидкість обороту виробничих запасів підвищилася у 2017 році в 1,61 рази (10,51%), а у 2018 році в 3,7 рази (21,80%). У цілому ж швидкість обертання оборотних активів є нормальною, оскільки за рік кошти, вкладені в оборотні активи підприємства, встигають здійснити більше одного обороту (у 2016 році – 1,13; у 2017 році – 1,31; у 2018 році – 1,41), також є дуже хорошою швидкість

обертання виробничих запасів (у 2016 році – 15,35; у 2017 році – 16,96; у 2018 році – 20,66).

З кожним роком прослідковується позитивна динаміка пришвидшення обертання оборотних активів та виробничих запасів. Але також прослідковується негативна динаміка зменшення обороту дебіторської (з 2016 року на 2017 рік збільшилась в 0,11 рази (1,43%); з 2017 року на 2018 зменшилась 1,79 рази (22,16%) та кредиторської (з 2016 року на 2017 рік зменшилась в 29,7 рази (54,38%); з 2017 року на 2018 зменшилась в 6,84 рази (27,46%) заборгованостей.

Операційний цикл підприємства становить у 2016 році –68,72 дні; у 2017 році – 65,85 дні; у 2018 році – 74,75 дні, це є дуже добрим показником, але негативною тенденцією є його збільшення у 2018 році на 8,9 дні (13,52%). Також належному рівні є тривалість фінансового циклу у 2016 році – 62,12 дні; у 2017 році – 51,4 дні; у 2018 році – 54,84 дні.

Дослідивши показники ділової активності Украероруху можна зазначити наступні проблеми: збільшення періоду обертання дебіторської та зменшення обороту дебіторської і кредиторської заборгованостей.

2.3. Аналіз показників рентабельності

Показники рентабельності – це найважливіші характеристики фактичної середовища формування прибутку і доходу підприємств. Вони є обов'язковими елементами аналізу та оцінки фінансово-майнового стану підприємства. Показники рентабельності характеризують ефективність роботи підприємства в цілому, прибутковість різних напрямків діяльності (виробничої, підприємницької, інвестиційної), окупність витрат. Вони більш повно, ніж прибуток, відображають остаточні результати господарювання, тому що їх величина показує співвідношення ефекту з наявними або використовуваними ресурсами. Їх використовують для оцінки діяльності підприємства. Всі показники рентабельності повинні протягом часу зростати.

Задачею аналізу рентабельності є декілька положень: оцінити динаміку показників рентабельності з початку періоду, ступінь виконання плану, визначити і оцінити чинники, що впливають на ці показники, виявити і вивчити причини втрат і збитків, викликаних помилками в керівництві та іншими недоліками у виробничий ланці; розкривати і підраховувати резерви можливого збільшення прибутку [3].

В табл. В.6, (дод. В) наведенні показники рентабельності, що розраховувалися для аналізу Украероруху.

Результати розрахунків показників рентабельності Украероруху, які зазначені у табл. В.6 свідчать про те, що у 2017 році рентабельність підприємства збільшилась майже за усіма показниками (спостерігається зниження показника рентабельності довгострокового позикового капіталу у 2017 року на 394,34%), це вказує на позитивний результат діяльності. Але в 2018 році ситуація змінилася і всі показники рентабельності знизились тому, що грошові кошти, які були розміщені на депозитних та розрахункових рахунках в ПАТ «Платинум Банк» (близько 400 млн. грн.) були віднесені до збитків у 2018 році.

2.4. Інтегральна оцінка фінансово-майнового стану

Комплексна оцінка фінансово-майнового стану підприємства передбачає визначення економічного потенціалу суб'єкта господарювання, що дає можливість визначити його місце в економічному середовищі. Оцінка майнового і фінансово-майнового стану підприємства створює потрібну інформаційну базу для ухвалення управлінських і фінансових рішень щодо проблемних питань купівлі-продажу бізнесу, напрямів виробничого розвитку, залучення або здійснення інвестицій, та інше.

Актуальність розрахунку інтегральної оцінки фінансово-майнового стану полягає в тому, що отримуючи значення окремих фінансових показників, не всі можуть зробити єдиний висновок щодо стану

підприємства. За допомогою інтегральної оцінки з'являється можливість в узагальненому вигляді представити діяльність підприємства на ринку та визначити рейтинг ефективності його функціонування. Тобто, визначення інтегрального показника – це найбільш вагомий етап у аналізі фінансово-майнового стану підприємства. На цьому етапі розробляється узагальнюючий висновок, який ґрунтується на основі попередніх досліджень [13].

В табл. В.7, (дод. В) відображені показники інтегральної оцінки фінансово-майнового стану за моделлю О. Терещенка.

За результатами отриманими з табл. В.7 видно, що інтегральний показник (Z) у 2016-2018 роках приблизно у 12,5-15 разів перевищує нормативний показник 2, це означає, що банкрутство Укрероруху не загрожує, але кожного року значення інтегрального показника зменшується, на це потрібно звернути увагу керівництву підприємства.

Результати розрахунку інтегрального показника за постановою НБУ зазначені в табл. В.8, (дод. В).

За результатами отриманими з табл. В.7 видно, що інтегральний показник у 2016 році становить 142,88; у 2017 році – 124,18; у 2018 році – 114,72. Якщо інтегральний показник більше або дорівнює 3,65 то юридичну особу відносять до найвищого 1 класу (клас з найнижчим кредитним ризиком). Отримані результати вказують на те, що підприємство має дуже високий інтегральний показник на протязі усього періоду дослідження, але треба звернути увагу на те, що в динаміці 2016-2018 років показник знижується.

Результатом проведеного дослідження є отримання інформативних параметрів, що дають точну й об'єктивну оцінку фінансово-майнового стану підприємства, щоб діагностувати недоліки у діяльності і знаходити резерви поліпшення його стану. Після проведення такої діагностики можна прогнозувати на найближчу перспективу.

РОЗДІЛ 3

ШЛЯХИ ПОКРАЩЕННЯ ФІНАНСОВО-МАЙНОВОГО СТАНУ УКРАЕРОРУХУ

Через нестабільну ситуацію в Україні на підприємствах гостро постає питання щодо поліпшення фінансово-майнового стану, оскільки ефективність управлінських рішень значною мірою залежить від результатів оцінки фінансово-майнового стану суб'єктів господарювання.

Ситуація обумовлює необхідність для кожного суб'єкта господарювання постійно шукати шляхи підвищення ефективності своєї діяльності, бо за своєчасної розробки та впровадження заходів, спрямованих на поліпшення фінансового стану в довгостроковому періоді, підприємства можуть збільшити свій майновий потенціал, відновити прибутковість та платоспроможність.

Головне завдання оцінки фінансово-майнового стану підприємства – своєчасно виявити недоліки у фінансовій діяльності, знайти управлінські рішення для їх усунення та поліпшити фінансово-майновий стан підприємства.

Проаналізувавши фінансово-майновий стан Украероруху, можна стверджувати, що він є задовільним по всім параметрам, окрім рентабельності підприємства, але все одно виявлено ряд проблем, які можуть призвести до погіршення фінансово-майнового стану.

Для покращення фінансово-майнового Украероруху, необхідно провести ряд заходів, а для цього необхідно визначити об'єкти, на які направлено вплив цих заходів рис. 3.1.

Рис. 3.1 Об'єкти впливу на фінансово-майновий стан Украероруху

Для покращення майнового стану підприємства перш за все необхідно підвищення ефективності використання основних засобів. Це можливо зробити через зменшення періоду неефективного використання основних фондів (простої обладнання, невикористання виробничих потужностей, низький коефіцієнт змінності, наявність невстановленого обладнання тощо) та відновлення оптимальних термінів експлуатації основних фондів. Скорочення термінів експлуатації основних фондів призведе до прискорення їх оновлення, зменшення морального старіння, зниження ремонтно-експлуатаційних витрат, проте зумовить зростання собівартості продукції за рахунок амортизаційних витрат.

Також для покращення фінансово-майнового стану Украероруху необхідно зростання значення фондівіддачі. Для цього необхідно збільшувати обсяг наданих послуг з одночасним зниженням середньорічної вартості основних фондів.

Для покращення фінансового стану Украероруху обов'язково необхідно переглянути політику розрахунків з контрагентами. Така потреба виникає через зростання дебіторської заборгованості на підприємстві. Способами зменшення дебіторської заборгованості є рефінансування дебіторської заборгованості у формі факторингу (операція з переуступки

першим кредитором прав вимоги боргу третьої особи іншому кредиторіві з попередньою або наступною компенсацією вартості такого боргу першому кредиторіві [17, с.96]), форфейтингу (операція щодо рефінансування дебіторської заборгованості за комерційним кредитом, яка оформлюється шляхом індосаменту перехідного векселя на користь банку) або за допомогою комплексу процедур примусового стягнення заборгованості, зокрема за позовом до господарського суду або зверненням до колекторських компаній.

Показники рентабельності підприємства у 2017 році зросли, по відношенню до 2016 року, це вказує на позитивний результат діяльності. Але в 2018 році ситуація змінилася і всі показники рентабельності знизились до 0, Невдало розміщені на депозитних та розрахункових рахунках в ПАТ «Платинум Банк» (~ 400 млн. грн.) у зв'язку з банкрутством банку у 2017 році, були віднесені до збитків у 2018 році. Для того що ситуація не повторювалася, рекомендуємо розміщати грошові кошти виключно на депозитних та розрахункових рахунках у державних банках України.

З метою підвищення операційної ефективності діяльності підприємства та поліпшення фінансово-майнового стану пропонуємо провести наступні заходи:

- оптимізації роботи автопарку (перегляд ефективності маршрутів руху автотранспорту, раціоналізація використання службового автотранспорту);
- реалізація транспортних засобів, що вивільняються у зв'язку із здійсненням заходів з оптимізації;
- залучення сторонніх організацій до організації перевезень автотранспортом;
- перегляд регламентів, планів та засобів реалізації ремонтів (обладнання, поточних ремонтів будівель тощо) і технічного обслуговування;
- перерозподіл запасних частин та комплектуючих, що знаходяться на складах між регіональними структурними підрозділами Украероруху та координація діяльності по їх використанню (це призведе до зниження обсягу

закупівлі запасних частин та комплектуючих до засобів наземного спостереження);

- відмова від КАСКО як необов'язкового виду страхування, для економії грошових коштів;

- зменшення обсягів та частоти прибирання приміщень до мінімально можливих гігієнічних стандартів без порушення санітарних норм;

- списання основних засобів, що не задіяні в процесі виробництва;

- оптимізація енергопостачання (перегляд графіку роботи невиробничого обладнання, запровадження плану заходів з енергозбереження із забезпеченням зниження обсягу споживання та відповідного зменшення витрат на оплату комунальних послуг, енергоносіїв);

- модернізація низько ефективного, морально/фізично застарілого, енергоємного устаткування та його переобладнання для використання альтернативних джерел опалення;

- оптимізація роботи усіх структурних підрозділів Украероруху;

- постійний перегляд тарифів на телекомунікаційні послуги, послуги служб аеронавігаційної інформації для зовнішніх користувачів;

- припинення експлуатації систем посадки, які належать Украероруху, на аеродромах, які не сертифіковані для виконання точних заходжень на посадку;

- виведення з експлуатації надлишкових навігаційних засобів, які належать Украероруху та у минулому входили до систем посадки, використання яких вимогами нормативно-правових актів наразі не передбачено;

- виведення з експлуатації застарілих засобів спостереження, які не відповідають встановленим вимогам;

- розширення джерел фінансування капіталовкладень (ефективне використання кредитних коштів міжнародних фінансових установ ЄБРР та ЄІБ для здійснення капітальних інвестицій);

- організація надання передпольотного інформаційного обслуговування брифінг-офісами регіональних структурних підрозділів для аеродромів, на яких розташовані служби обслуговування повітряного руху;
- оптимізація чисельності органів обслуговування повітряного руху на регіональних аеродромах з низькою інтенсивністю польотів;
- уніфікація структур регіональних структурних підрозділів та служб обслуговування повітряного руху;
- уніфікація адміністрування регіональних структурних підрозділів та концентрація в них лише операційної діяльності, зосередження адміністрування в апараті управління (створення вертикалі управління, централізація функцій, виникнення дублювання функцій та обов'язків між працівниками підприємства);
- перерозподіл обов'язків працівників, що вийшли на пенсію, тимчасово непрацездатних, скорочених та інших, серед іншого персоналу підприємства без заповнення вакантних посад (внесення змін до посадових інструкцій);
- приведення чисельності диспетчерського персоналу у відповідність до Типових нормативів чисельності персоналу служби аеронавігаційного обслуговування Украероруху;
- оновлення Тимчасових нормативів чисельності служби засобів наземного спостереження та нормативів чисельності невиробничого персоналу (адміністративного, соціально-побутового, загальновиробничого);
- оптимізація чисельності працівників усіх структурних підрозділів Украероруху;
- проведення презентацій, прес-конференцій та інших заходів по стимулюванню попиту використання повітряного простору України із залученням іноземних та вітчизняних авіакомпаній, сусідніх країн, інших зацікавлених сторін (аеропортів) тощо.
- популяризація матеріалів про безпеку і привабливість використання повітряного простору України;

- робота з авіакомпаніями щодо вчасної сплати виставлених рахунків за надане аеронавігаційне обслуговування;
- підвищення ефективності ведення претензійно-позивної роботи для повернення дебіторської заборгованості;
- вирішення на державному рівні питання виплати вихідної допомоги з державного бюджету при звільненні на пенсію військовослужбовців, відряджених до Украероруху (перехід до здійснення видатків на військовослужбовців, що працюють в Украерорусі, з державного бюджету);
- внесення змін до національного законодавства, максимальна гармонізація його з європейським законодавством та керівними документами ІКАО та Євроконтролю для спрощення, прозорості та пришвидшення процесів, уникнення бюрократичних перепон, приведення діяльності до міжнародних стандартів.

Напрямом покращення фінансового стану, що є обов'язковим для всіх підприємств, є його прогнозування і моніторинг, оскільки для коректного управління виробництвом, активно впливати на формування показників господарської і фінансової діяльності, необхідно постійно використовувати дані про його фінансово-майновий стан, а також зміни, які в ньому відбуваються. Також система заходів для підтримки економічної стійкості підприємства повинна передбачати моніторинг зовнішнього оточення підприємства. Вище запропоновані заходи допоможуть зміцнити фінансово-майновий стан Украероруху на 2019 рік.

За допомогою методів екстраполяції за середнім абсолютним приростом спрогнозуємо фінансову звітність Украероруху на 2019 рік. Прогнозні значення звітності Украероруху на 2019 рік представлені у дод. Г і дод. Е. Дане прогнозування відображає як Украерорух буде розвиватися у плановому періоді після реалізації запропонованих заходів.

Після прогнозування звітності підприємства, наступним етапом оцінки прогнозних показників фінансово-майнового стану Украероруху є визначення перспективних показників ліквідності та платоспроможності,

фінансової стійкості, ділової активності, рентабельності та інтегральний показник за моделями О. Терещенка та постановою НБУ.

Оцінка перспективних показників ліквідності та платоспроможності Украероруху на 2019 рік представлені у табл. Є.1, (дод. Є).

З результатів оцінки зазначених у табл. Є.1 бачимо, що майже всі показники ліквідності та платоспроможності Украероруху у плановому 2019 році несуттєво знизилися, окрім коефіцієнтів відволікання оборотних активів у запаси (залишився незмінним 0,04) та у дебіторську заборгованість збільшився по відношенню до 2018 року на 8,56%.

Оцінка перспективних показників фінансової стійкості Украероруху на 2019 рік представлені у табл. Є.2, (дод. Є).

З результатів оцінки зазначених у табл. Є.2 видно, що коефіцієнт фінансової автономії зменшився на 2,46%, коефіцієнт фінансової заборгованості збільшився на 39,25%, коефіцієнт фінансової залежності збільшився на 50,24%, коефіцієнт покриття боргу збільшився на 33,44%.

Оцінювання типу фінансової стійкості Украероруху на 2019 рік представлені у табл. Є.3, (дод. Є).

З результатів оцінки зазначених у табл. Є.3 бачимо, що співвідношення $З < \text{ВОК} < \text{НДФ}$ залишається незмінним і це означає, що у плановому 2019 році фінансова стійкість Украероруху залишиться нормальною.

Перевірка «золотого правила» економіки Украероруху на 2019 рік представлені у табл. Є.4, (дод. Є).

З результатів оцінки зазначених у табл. Є.4 бачимо, що у плановому 2019 році приріст чистого фінансового результату 52,44% більше приросту доходів від реалізації продукції 20,24, які більше приросту середньорічної вартості активів 14,13%, це означає, що умови «золотого правила» економіки будуть дотримані.

Оцінка перспективних показників ділової активності Украероруху на 2019 рік представлені у табл. Є.5, (дод. Є).

З результатів оцінки зазначених у табл. Є.5 бачимо, що перспективні показники ділової активності показали різну динаміку: зменшення періоду обороту усіх оборотних активів на 9,38% та обороту виробничих запасів на 6%, збільшення періоду обороту кредиторської заборгованості на 20,44% та дебіторської заборгованості на 2,9%, збільшення оборотності усіх оборотних активів на 10,35% та виробничих запасів на 6,38, зменшення оборотності дебіторської на 2,82% та кредиторської на 16,97 заборгованостей. Також збільшився тривалість операційного циклу на 0,83%, але зменшилась тривалість фінансового циклу на 6,29%.

Оцінка перспективних показників рентабельності Украероруху на 2019 рік представлені у табл. Є.6, (дод. Є).

З результатів оцінки зазначених у табл. Є.6 бачимо, що усі показники рентабельності стали більше 0. Це означає, що рекомендовані методи поліпшення фінансово-майнового стану підвищать прибутки підприємства.

Оцінка перспективного інтегрального показника фінансово-майнового стану за моделлю О. Терещенка Украероруху на 2019 рік представлена у табл. Є.7, (дод. Є).

З результатів оцінки зазначених у табл. Є.7 бачимо, що інтегральний показник фінансово-майнового стану у плановому 2019 році (18,69) зменшився на 25,52% по відношенню до 2018 року (25,09), але він все одно майже у 9,5 разів перевищує нормативне значення 2.

Оцінка перспективного інтегрального показника фінансово-майнового стану за моделлю НБУ Украероруху на 2019 рік представлена у табл. Є.8, (дод. Є).

З результатів оцінки зазначених у табл. Є.8 бачимо що інтегральний показник фінансово-майнового стану у плановому 2019 році (104,2) зменшився на 9,17% по відношенню до 2018 року (114,2), але він все одно перевищує більше є 3,65 і підприємство буде віднесено до найвищого 1 класу (клас з найнижчим кредитним ризиком).

Після проведення оцінки фінансово-майнового стану Украероруху планового 2019 року, можна зробити висновок, що рекомендації для поліпшення операційної ефективності діяльності підприємства та покращення фінансово-майнового стану Украероруху є ефективними.

ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ

У випускній кваліфікаційній роботі розглянуті теоретичні аспекти аналізу фінансово-майнового стану підприємства. Було розглянуто сутність фінансово-майнового стану, визначено ряд чинників, що на нього впливають та охарактеризовано основні методичні підходи до його оцінки.

Визначено, що серед методичних підходів для оцінки фінансово-майнового стану виділяють методи засновані на аналізі балансу підприємства (горизонтальний, вертикальний, трендовий аналіз, метод фінансових коефіцієнтів), економіко-математичні методи, евристичні методи, що засновані на неформальних, інтуїтивних підходах та методи експертних оцінок. Але найбільш вживаним у практиці господарювання вітчизняних підприємств є аналіз фінансових показників (коефіцієнтів). Як правило, оцінка проводиться за групами показників ліквідності та платоспроможності, фінансової стійкості та ділової активності, рентабельності (прибутковості).

Був проведений глибокий аналіз фінансових показників фінансово-майнового стану Украероруху, який показав, що підприємство має досить стабільний фінансовий стан, але також були виявлені негативні фактори на які потрібно звернути увагу.

Аналіз динаміки показників ліквідності та платоспроможності показав, що на підприємстві спостерігається позитивна ситуація зі станом ліквідності та платоспроможності. Активи підприємства на 38-39% забезпечені ліквідними активами, на 49% у 2016-2017 роках, а у 2018 роках на 36% забезпечені швидколіквідними активами і на 24-26% забезпечені готовими засобами платежу. Загальний коефіцієнт покриття є більшим майже у 5,5-7,5 разів за рекомендоване значення. Це дуже позитивна динаміка і означає, що на підприємстві високий рівень ліквідності. Проміжний коефіцієнт покриття у 2016 році – 19,44; у 2017 році – 14,77; у 2018 році – 10,01 значно перевищує нормативне значення 1, що свідчить про спроможність підприємства за допомогою швидколіквідних активів, покрити необхідну суму поточних

зобов'язань. Коефіцієнт абсолютної ліквідності на підприємстві у 2016 році – 10,30; у 2017 році – 7,94; у 2018 році – 6,75. Така ситуація є ознакою високого рівня платоспроможності підприємства. Частину оборотних активів підприємства становить найменш ліквідна їх частина запаси у 2016 році – 4%; у 2017 році – 4%; у 2018 році – 4% та дебіторська заборгованість у 2016 році 62%, у 2017 році – 59%; у 2018 році – 30%. Позитивним явищем є наявність на підприємстві власного оборотного капіталу, це свідчить про те, що оборотні активи можуть фінансуватися за рахунок власного капіталу.

Аналіз динаміки показників фінансової стійкості показав, що підприємство протягом досліджуваного періоду характеризується як фінансово стійке, про що свідчить суттєве перевищення показниками фінансової стійкості своїх нормативних значень. Так, питома частка власного капіталу в загальному обсязі капіталу підприємства перевищує 94%. Також при ідентифікації типу фінансової стійкості, на базі співвідношення обсягу запасів із власним оборотним капіталом та обсягом нормальних джерел фінансування запасів було зроблено висновок, що за проаналізований період на підприємстві нормальний тип фінансової стійкості.

При перевірці «золотого правила» економіки за досліджуваний період підприємство ефективно використовувало фінансові ресурси. За результатами аналізу ми бачимо, що у 2017 році приріст чистого фінансового результату 73,1% більше приросту доходів від реалізації продукції 32,86, які більше приросту середньорічної вартості активів 11,52%, це означає, що умови «золотого правила» економіки дотримуються. А у 2018 році ні, так як приріст чистого фінансового результату склав -100%.

Аналіз динаміки показників ділової активності показав свідчать про позитивну динаміку скорочення періоду обертання усіх оборотних активів у 2017 році по відношенню до 2016 року на 42,37 дні (13,33%), а у 2018 році по відношенню до 2017 року на 20,97 дні (7,61%); зменшення періоду обороту виробничих запасів у 2017 році по відношенню до 2016 року на 2,23 дні (9,51%), а у 2018 році по відношенню до 2017 року на 3,8 дні (17,9%);

зменшення обороту кредиторської заборгованості у 2017 році по відношенню до 2016 року на 7,85 дні (119,18%), а у 2018 році по відношенню до 2017 року на 5,47 дні (37,86%). Але також прослідковується негативна динаміка збільшення періоду обертання дебіторської заборгованості 2017 році по відношенню до 2016 року зменшення на 0,64 дні (1,41%), а у 2018 році по відношенню до 2017 року збільшення на 12,7 дні (28,46%). Швидкість обороту оборотних активів підвищилася у 2017 році в 0,17 рази (15,38%), а у 2018 році в 0,11 рази (8,24%). Швидкість обороту виробничих запасів підвищилася у 2017 році в 1,61 рази (10,51%), а у 2018 році в 3,7 рази (21,80%). У цілому ж швидкість обертання оборотних активів є нормальною, оскільки за рік кошти, вкладені в оборотні активи підприємства, встигають здійснити більше одного оберту (у 2016 році – 1,13; у 2017 році – 1,31; у 2018 році – 1,41), також є дуже хорошою швидкість обертання виробничих запасів (у 2016 році – 15,35; у 2017 році – 16,96; у 2018 році – 20,66). З кожним роком прослідковується позитивна динаміка пришвидшення обертання оборотних активів та виробничих запасів. Але також прослідковується негативна динаміка зменшення обороту дебіторської (з 2016 року на 2017 рік збільшилась в 0,11 рази (1,43%); з 2017 року на 2018 зменшилась 1,79 рази (22,16%) та кредиторської (з 2016 року на 2017 рік зменшилась в 29,7 рази (54,38%); з 2017 року на 2018 зменшилась в 6,84 рази (27,46%) заборгованостей. Операційний цикл підприємства становить у 2016 році – 68,72 дні; у 2017 році – 65,85 дні; у 2018 році – 74,75 дні, це є дуже добрим показником, але негативною тенденцією є його збільшення у 2018 році на 8,9 дні (13,52%). Також належному рівні є тривалість фінансового циклу у 2016 році – 62,12 дні; у 2017 році – 51,4 дні; у 2018 році – 54,84 дні.

Аналіз показників рентабельності свідчать про те, що у 2017 році рентабельність підприємства збільшилась майже за усіма показниками (спостерігається зниження показника рентабельності довгострокового позикового капіталу у 2017 року на 394,34%), це вказує на позитивний результат діяльності. Але в 2018 році ситуація змінилася і всі показники

рентабельності знизилась тому, що грошові кошти, які були розміщені на депозитних та розрахункових рахунках в ПАТ «Платинум Банк» (близько 400 млн. грн.) були віднесені до збитків у 2018 році.

Аналіз показника інтегральної оцінки фінансово-майнового стану за моделлю О. Терещенка показав, що інтегральний показник (Z) у 2016-2018 роках приблизно у 12,5-15 разів перевищує нормативний показник 2, це означає, що банкрутство Украероруху не загрожує. Аналіз показника інтегральної оцінки фінансово-майнового стану за моделлю НБУ показав, що у 2016 році – показник становить 142,88; у 2017 році – 124,18; у 2018 році – 114,72. Якщо інтегральний показник більше або дорівнює 3,65 то юридичну особу відносять до найвищого 1 класу (клас з найнижчим кредитним ризиком). Отримані результати вказують на те, що підприємство має дуже високий інтегральний показник на протязі усього періоду дослідження.

Після проведення діагностики були запропоновані заходи для поліпшення операційної ефективності діяльності підприємства та покращення фінансово-майнового стану Украероруху.

За допомогою методів екстраполяції за середнім абсолютним приростом було спрогнозовано фінансову звітність Украероруху на плановий 2019 рік (якими ймовірно повинні бути результати фінансової діяльності після впровадження рекомендацій). Після чого були оцінені фінансові показники спрогнозованої фінансової звітності такі як: ліквідність, платоспроможність, фінансова стійкість, ділова активність, рентабельність, інтегральні показники за моделями О. Терещенка та постановою НБУ.

Результати розрахунків показали, що:

- майже всі показники ліквідності та платоспроможності Украероруху у плановому 2019 році несуттєво знизилася, окрім коефіцієнтів відволікання оборотних активів у запаси (залишився незмінним 0,04) та у дебіторську заборгованість збільшився по відношенню до 2018 року на 8,56%;

- коефіцієнт фінансової автономії зменшився на 2,46%, коефіцієнт фінансової заборгованості збільшився на 39,25%, коефіцієнт фінансової

залежності збільшився на 50,24%, коефіцієнт покриття боргу збільшився на 33,44%;

- співвідношення $3 < \text{ВОК} < \text{НДФ}$ залишається незмінним і це означає, що у плановому 2019 році фінансова стійкість Украероруху залишиться нормальною;

- у плановому 2019 році приріст чистого фінансового результату 52,44% більше приросту доходів від реалізації продукції 20,24, які більше приросту середньорічної вартості активів 14,13%, це означає, що умови «золотого правила» економіки будуть дотримані;

- перспективні показники ділової активності показали різну динаміку: зменшення періоду обороту усіх оборотних активів на 9,38% та обороту виробничих запасів на 6%, збільшення періоду обороту кредиторської заборгованості на 20,44% та дебіторської заборгованості на 2,9%, збільшення оборотності усіх оборотних активів на 10,35% та виробничих запасів на 6,38, зменшення оборотності дебіторської на 2,82% та кредиторської на 16,97 заборгованостей;

- усі показники рентабельності стали більше 0. Це означає, що рекомендовані методи поліпшення фінансово-майнового стану підвищать прибутки підприємства;

- інтегральний показник фінансово-майнового стану у плановому 2019 році (18,69) зменшився на 25,52% по відношенню до 2018 року (25,09), але він все одно майже у 9,5 разів перевищує нормативне значення 2;

- інтегральний показник фінансово-майнового стану у плановому 2019 році (104,2) зменшився на 9,17% по відношенню до 2018 року (114,2), але він все одно перевищує більше є 3,65 і підприємство буде віднесено до найвищого 1 класу (клас з найнижчим кредитним ризиком).

Після проведення оцінки показників фінансово-майнового стану Украероруху планового 2019 року, можна зробити висновок, що рекомендації для поліпшення операційної ефективності діяльності підприємства та покращення фінансово-майнового стану є ефективними.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Антикризисное управление : учебник [для студ. ВУЗов] / Э.М. Коротков, А. А. Беляев, Д.В. Валовой и др. / под ред. Э.М. Коротков. - М. : Изд-во ИНФРА-М, 2003. - 431с.
2. Бараненко С.П., Шеметов В.В.: Стратегічна стійкість підприємства. - М.: Центрополіграф, 2004 р. - 493 с.
3. Белокуров В.В. Структура функциональных составляющих экономической безопасности предприятия [Электронный ресурс] / В.В. Белокуров.// – Режим доступа : <http://www.safetyfactor.ru>
4. Білик М. Д., Павловська О. В., Притуляк Н. М. Фінансовий аналіз: навч. посібн. [Електронний ресурс] / М. Д. Білик, О. В. Павловська, Н. М. Притуляк та ін.// – К.: КНЕУ, 2015. - 592 с. – Режим доступу: <http://ubooks.com.ua/books/000222/inx50.php>
5. Большой экономический словарь: 22000 терминов / Под ред. А.Н.Азрилиян. - М.: Институт новой экономики, 1999, - 1245 с.
6. Большой экономический словарь/ Под ред. А.Н.Азриляна. - 5-е изд., доп. и перераб. – М., 2002
7. Верба В.А. Організація консалтингової діяльності : навч. посібн. [Електронний ресурс] / В. А. Верба, Т.І. Решетняк. // - К. : Вид-во КНЕУ, 2000. – Режим доступу: <https://buklib.net/books/21917/>
8. Войцеховська Ю.В. Методи прогнозування розвитку виробничого потенціалу підприємств [Електронний ресурс] / Ю.В. Войцеховська, В.В. Войцеховська, А.Л. Висоцький. // – Л.: Національний університет «Львівська політехніка», 2012. - 48 с. – Режим доступу http://ena.lp.edu.ua:8080/bitstream/ntb/14100/1/7_42-48_Vis_725_Ekonomika.pdf
9. Гапак, Н. М. Економічна безпека підприємства: сутність, зміст та основи оцінки [Електронний ресурс] / Н. М. Гапак // Науковий вісник Ужгородського університету : Серія: Економіка / ред. кол.: В.П.Мікловда,

М.І.Пітюлич, Н.М.Гапак та ін. – Ужгород : УжНУ, 2013. - Вип. 3(40). - С. 62-65. – Режим доступу: <https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/handle/lib/1145>

10. Гапак Н.М., Капштан С.А. Особливості визначення фінансової стійкості підприємств [Електронний ресурс] / Н.М. Гапак, С.А. Капштан.// Науковий вісник Ужгородського університету. – Серія Економіка.– Вип. (42). - 2014. - 191-196 с. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvuues_2014_1_39

11. Гетьман О. О., Шаповал В. М. Економіка підприємства [Електронний ресурс] / О.О. Гетьман, В.М. Шаповал.// : Навч. посіб. - 2-ге видання. - К.: Центр учбової літератури, 2010. - С. 3 – Режим доступу: <https://www.twirpx.com/file/183615/>

12. Глазов М.М. Функциональная диагностика в управлении деятельностью предприятием / М.М. Глазов. – СПб. : Изд-во СПбГУЭФ, 1999. – 325 с.

13. Державний комітет статистики України [Електронний ресурс]. - Режим доступу <http://www.ukrstat.gov.ua/>

14. Джеджула В.В. Енергозбереження промислових підприємств: методологія формування, механізм управління: монографія [Електронний ресурс] / В. В. Джеджула.// - Вінниця: ВНТУ, 2014. - 347 с. – Режим доступу: <http://ir.lib.vntu.edu.ua/bitstream/handle/123456789/4957/%d0%94%d0%b6%d0%b5%d0%b4%d0%b6%d1%83%d0%bb%d0%b0%20%d0%92.%d0%92.%20%d0%95%d0%bd%d0%b5%d1%80%d0%b3%d0%be%d0%b7%d0%b1%d0%b5%d1%80%d0%b5%d0%b6%d0%b5%d0%bd%d0%bd%d1%8f%20.pdf?sequence=1&isAllowed=y>

15. Диагностика стану підприємства: теорія і практика : монографія / за заг. ред. А.Е. Воронкової. - Харків : ВД "Інжек", 2006. - 448 с. - ISBN 966-392-068-8.

16. Економіка та фінанси підприємства: методика розв'язання практичних задач: навч. посіб. / [Л.О. Лігоненко, І.В. Височин, О.В.

Корольова-Казанська та ін.]. – К. : Київ. нац. торг.-екоп. ун-т, 2010. – 336 с. – ISBN 978-996-629-447-3.

17. Загородній А.Г., Вознюк Г.Л., Смовженко Т.С. Фінансовий словник. -3-тє вид. випр. та допов.-К.: Знання - 2004.

18. Загорна Т.О. Економічна діагностика. [Електронний ресурс] /Т.О. Загорна.// Навчальний посібник. – К.: Центр учбової літератури, 2007 - 400 с.

– Режим доступу: http://www.cul.com.ua/preview/Ekonom_diagnostik_Zagorna_.pdf

19. Закон України Положення про порядок здійснення аналізу фінансового стану підприємств, що підлягають приватизації [Електронний ресурс]. - Режим доступу <http://zakon4.rada.gov.ua/>

20. Ігнатєва І. А. Корпоративне управління [Електронний ресурс] / І. А. Ігнатєва, О.І. Гарафонова// підручник. – К: «Центр учбової літератури», 2013.- 600с. – Режим доступу: <https://www.twirpx.com/file/1374649/>

21. Кіндрацька Г.І., Білик М.С., Загородній А.Г. Економічний аналіз: Підручник [Електронний ресурс] / Г.І. Кіндрацька, М.С. Білик, А. Г. Загородній; за ред. А.Г. Загороднього.// - 3-тє вид., перероб. і доповненнями - К.: Знання, 2008. - 487 с. – Режим доступу: <https://www.twirpx.com/file/1931211/>

22. Ковальов Д. Економічна безпека підприємства / Ковальов Д., Сухорукова Т. // Економіка України. - 1998. №10. - С. 48-52.

23. Ковальова А.М., Лапуста М.Г., Скамай Л.Г. Фінанси фірми: Підручник. / А.М. Ковальова, М.Г. Лапуста, Л.Г. Скамай - 3-є изд., испр. і доп. - М.: ИНФРА-М, 2013. - 496 с.

24. Козаченко Г.В., Пономарьов В.П., Ляшенко О.М. Економічна безпека підприємства: сутність та механізм забезпечення: Монографія. - К.: Лібра, 2003. - 280 с.

25. Костирко Л.А. Диагностика потенциала финансово-экономической устойчивости предприятия : монография [Електронний ресурс] / Л. А. Костирко. //- Луганск : Изд-во СНУ им. В. Даля, 2004. - 240 с. – Режим

доступу:

https://www.academia.edu/26568415/%D0%94%D0%B8%D0%B0%D0%B3%D0%BD%D0%BE%D1%81%D1%82%D0%B8%D0%BA%D0%B0_%D0%BF%D0%BE%D1%82%D0%B5%D0%BD%D1%86%D0%B8%D0%B0%D0%BB%D0%B0_%D1%84%D0%B8%D0%BD%D0%B0%D0%BD%D1%81%D0%BE%D0%B2%D0%BE-%D1%8D%D0%BA%D0%BE%D0%BD%D0%BE%D0%BC%D0%B8%D1%87%D0%B5%D1%81%D0%BA%D0%BE%D0%B9_%D1%83%D1%81%D1%82%D0%BE%D0%B9%D1%87%D0%B8%D0%B2%D0%BE%D1%81%D1%82%D0%B8%D0%BF%D1%80%D0%B5%D0%B4%D0%BF%D1%80%D0%B8%D1%8F%D1%82%D0%B8%D1%8F

26. Краснова В.В. Економічна діагностика: Навчальний посібник [Електронний ресурс] / В.В. Краснова, М.В. Бандура // . – Донецьк: ДонНУ, 2013. – 309-312 с. – Режим доступу: <http://donnu.ru/ec/eec/krasnova-viktoriya-vasilyevna>.

27. Кудріна О.Ю. Експертна діагностика стану менеджменту підприємства [Електронний ресурс] / О.Ю. Кудріна // . Управління проектами та розвиток виробництва: Зб. наук. пр. – Луганськ: вид-во СНУ ім. В. Даля, 2011. – № 2(38). – С. 46-49. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Uprv_2011_2_9

28. Міждисциплінарний словник з менеджменту [Електронний ресурс] / за заг. ред. Д. М. Черваньова, О. І. Жиланської.//: Нічлава, 2011. - 624 с. – Режим доступу: <http://prima.com.ua/files/MCM.pdf>

29. Міщенко В. А., Петренко М. В. Аналіз методологічних підходів до оцінки фінансового стану підприємства [Електронний ресурс] / В.А. Міщенко, М.В. Петренко. // - Бізнес Інформ. - 2012. - №8. - С. 134-136. – Режим доступу: https://www.business-inform.net/export_pdf/business-inform-2012-8_0-pages-134_136.pdf

30. Методика інтегральної оцінки інвестиційної привабливості підприємств та організацій [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/>

31. Методичні рекомендації по аналізу фінансово-господарського стану підприємств та організацій [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/>

32. Механизмы управления экономической безопасностью [Лысенко Ю.Г., С.Г. Мищенко, Р.А. Руденский, А.А. Спиридонов]. – Донецк.: ДонНУ, 2002. – 178с.

33. Мних О.Б. Необхідність зміни парадигми управління розвитком і формування стратегічного мислення менеджменту для досягнення цілей модернізації національної економіки/ Мних О.Б. // Система прийняття рішень в економіці, техніці та організаційних сферах: від теорії до практики / [колективна монографія у 2-х томах]/заг. ред. Савчук Л.М.- Павлоград: Артсинтез-Т.-2014.-436с., С.34-46.- 2015.

34. Непочатенко О.О. Фінанси підприємств [Електронний ресурс] / О.О. Непочатенко // Навчальний посібник - К.: Центр навчальної літератури, 2013 - 504с. – Режим доступу: http://dl.khadi.kharkov.ua/pluginfile.php/41010/mod_resource/content/1/%D0%B5%D0%BF%D0%BE%D1%87%D0%B0%D1%82%D0%B5%D0%BD%D0%BA%D0%BE%20%D0%9E.%D0%9E.%20%D0%A4%D0%BD%D0%B0%D0%BD%D1%81%D0%B8%20%D0%BF%D0%B4%D0%BF%D1%80%D0%B8%D0%BC%D1%81%D1%82%D0%B2%20%282013%29.pdf

35. Нусінова О. В. Класифікація складових безпеки підприємства на основі аналізу загроз [Електронний ресурс] /О.В. Нусінова //.- Бізнес Інформ. - 2011. - №8. - С. 96-99. – Режим доступу: https://www.business-inform.net/export_pdf/business-inform-2011-8_0-pages-96_99.pdf

36. Основы экономической безопасности. (Государство, регион, предприятие, личность) / Под. Редакцией Е. А. Олейникова. – М.: Экономика, 2000. – 271с.

37. Поддєрьогін А.М. Фінанси підприємств: підручник - 6-те вид., переробл. і виправ. / А.М. Поддєрьогін. - К.: КНЕУ, 2012. - 552 с

38. Романенко О.П., Савчин І.З. Економічна стійкість нафтогазового підприємства: сутність та властивості / О.П. Романенко, І.З. Савчин // Кримський економічний вісник. - 2013 - Вип 2 (03). С.126-129

39. Русак Н.А, Русак В.А., Финансовый анализ субъекта хозяйствования: Справочное пособие. - Мн.: Перспектива, 2005.- 408 с.

40. Рябенко Г. М. Шляхи покращення фінансового стану підприємств [Електронний ресурс] / Г. М. Рябенко // Інноваційна економіка: збірник наукових праць. - Тернопіль : Тернопільський інститут агропромислового виробництва УААН, 2012. - № 7 (33). - С. 105-108. – Режим доступу: <http://dspace.mnau.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/400/1/%d1%81%d1%82%d0%b0%d1%82%d1%82%d1%8f10.pdf>

41. Савицька Г.В. Економічний аналіз діяльності підприємства [Електронний ресурс] /Г.В. Савицька// : Підруч. для студ. вищ. навч. закл. - 2. вид., перероб. і доп. – К.: Либідь, 2013. – 384 с. – Режим доступу: <https://westudents.com.ua/knigi/123-ekonomichny-analz-dyalnost-pdprimstva-savitska-gv.html>

42. Самсонова К.В. Фактори впливу на фінансову стійкість підприємства // Збірник наукових праць Кіровоградського національного технічного університету. - 2013. - №4. - С. 125-134.

43. Скібіцька Л.І., Скібіцький О.М. Менеджмент [Електронний ресурс] / Л.І. Скібіцька, О.М. Скібіцький // Навчальний посібник. - К.: Центр учбової літератури, 2007. - 340 с. – Режим доступу: <https://www.twirpx.com/file/770475/>

44. Титаренко О.С. Сутнісна характеристика фінансового стану підприємства [Електронний ресурс] / О. С. Титаренко // Науковий вісник

Полтавського університету економіки і торгівлі. Серія : Економічні науки. - 2012. - № 3. - С. 177-181. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvpushk_2012_3_37

45. Філіпенко Ю.Ю. Факторингові операції комерційних банків: механізм проведення [Електронний ресурс] / Ю. Ю. Філіпенко, А. В. Сатановська // Вісник Придніпровської державної академії будівництва та архітектури. - 2011.-№ 6-7.- С.96-98. - Режим доступу: <https://cyberleninka.ru/article/n/faktoringovi-operatsiyi-komertsiyinih-bankiv-mehanizm-provedennya-osoblivosti-obliku-problemi-ta-perspektivi-rozvitku-v-ukrayini/viewer>

46. Ковалев В.В., Ковалев Вит. В. Финансовый менеджмент: в вопросах и ответах [Електронний ресурс] / В. В. Ковалев, Ковалев Вит. В.// : учеб. пособие — Москва: Проспект, 2013. - 304 с. - Режим доступу: <http://fldeen9ker.jxmbx.xyz/?r=62&q=%D0%A4%D0%B8%D0%BD%D0%B0%D0%BD%D1%81%D0%BE%D0%B2%D1%8B%D0%B9+%D0%BC%D0%B5%D0%BD%D0%B5%D0%B4%D0%B6%D0%BC%D0%B5%D0%BD%D1%82+%D0%B2+%D0%B2%D0%BE%D0%BF%D1%80%D0%BE%D1%81%D0%B0%D1%85+%D0%B8+%D0%BE%D1%82%D0%B2%D0%B5%D1%82%D0%B0%D1%85.+%D0%A3%D1%87%D0%B5%D0%B1%D0%BD%D0%BE%D0%B5+%D0%BF%D0%BE%D1%81%D0%BE%D0%B1%D0%B8%D0%B5+%D0%92.+%D0%92.+%D0%9A%D0%BE%D0%B2%D0%B0%D0%BB%D0%B5%D0%B2%2C+%D0%92%D0%B8%D1%82.+%D0%92.+%D0%9A%D0%BE%D0%B2%D0%B0%D0%BB%D0%B5%D0%B2.rar&type=book&size=4&date=3&hm=1&hs=1&cl=1&qr=1&pu=1&hfi=1&comt=vk>

47. Вахлакова В.В. Формування забезпечення економічної безпеки підприємства [Електронний ресурс] / В. В. Вахлакова // Вісник Хмельницького національного університету. Економічні науки. - 2016. - №

3(1). - С. 11-17. – Режим доступу:

http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vchnu_ekon_2016_3%281%29_4

48. Хачатрян В.В., Усова Л.С. Фактори, що впливають на фінансовий стан підприємства [Електронний ресурс] / В.В. Хачатрян, Л.С. Усова, автореферат// В: КНТЕУ-2013. – Режим доступу: <http://intkonf.org/ken-hachatryan-vv-usova-ls-faktori-scho-vplivayut-na-finansoviy-stand-pidpriemstva/>

49. Чумаченко, М.Г. Економічний аналіз: навч. посібник [Електронний ресурс] / М. А. Болюх; ред. М. Г. Чумаченко//: - 2.вид., перероб. і доп. - К.: КНЕУ, 2003. - 555 с. – Режим доступу: <http://mmlib.net/knigi/ekonomika/kniga-25/>

50. Євдокимова Н.М. Економічна діагностика [Електронний ресурс] / Н.М. Євдокимова, А.В. Кірієнко//. навч.-метод. посібн. (для самост. вивч. дисц.) - К. : Вид-во КНЕУ, 2005. - 110с. – Режим доступу: <https://www.twirpx.com/file/408732/>

Консолідований звіт про фінансовий стан Укрероруху за 2016-2018 роки

Актив	Код рядка	01.01.2016	31.12.2016	31.12.2017	31.12.2018
1	2		3	4	5
I. Необоротні активи					
Нематеріальні активи:	1000	67 537	67 132	65 758	61 309
первісна вартість	1001	77 433	79 488	80 346	79 668
накопичена амортизація	1002	9 896	12 356	14 588	18 359
Незавершені капітальні інвестиції	1005	560 225	654 752	765 283	727 667
Основні засоби:	1010	2 545 216	2 458 545	2 523 797	3 594 247
первісна вартість	1011	4 794 669	4 910 139	5 184 368	9 041 593
знос	1012	2 249 453	2 451 594	2 660 571	5 447 346
Інвестиційна нерухомість:	1015	0	0	0	0
первісна вартість	1016	0	0	0	0
знос	1017	0	0	0	0
Довгострокові біологічні активи:	1020	0	0	0	0
первісна вартість	1021	0	0	0	0
накопичена амортизація	1022	0	0	0	0
Довгострокові фінансові інвестиції:	1030	0	0	0	0
які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств					
інші фінансові інвестиції	1035	0	0	0	0
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	22 408	31 826	35 284	39 505
Відстрочені податкові активи	1045	0	0	0	0
Гудвіл	1050	0	0	0	0
Відстрочені аквізиційні витрати	1060	0	0	0	0
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	0	0	0	0
Інші необоротні активи	1090	2 847	2 847	406 909	0
Усього за розділом I	1095	3 198 233	2 121 228	3 797 031	4422728
II. Оборотні активи					
Запаси	1100	110 136	107 065	127 478	143 398
Виробничі запаси	1101	110 071	107 012	127 423	143 185
Незавершене виробництво	1102	0	0	0	0
Готова продукція	1103	0	0	0	0
Товари	1104	65	53	55	213
Поточні біологічні активи	1110	0	0	0	0
Депозити перестрахування	1115	0	0	0	0
Векселі одержані	1120	0	0	0	0
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	254 797	293 709	424 758	742 488
Дебіторська заборгованість за розрахунками:					
за виданими авансами	1130	99 534	167 542	153 958	168 526
з бюджетом	1135	32 746	51 918	1 002	35 892
у тому числі з податку на прибуток	1136	31 329	51 519	0	34 598
з нарахованих доходів	1140	0	0	0	0
із внутрішніх розрахунків	1145	0	0	0	0
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	19 025	28 269	24 581	57 744
Поточні фінансові інвестиції	1160	0	0	0	0
Гроші та їх еквіваленти	1165	1 213 212	1 459 826	1 567 217	1 687 814

Готівка	1166	0	0	0	0
Рахунки в банках	1167	0	0	0	0
Витрати майбутніх періодів	1170	380	2 726	2 211	18 150
Частка перестраховика у страхових резервах	1180	0	0	0	0
у тому числі в:	1181	0	0	0	0
резервах довгострокових зобов'язань					
резервах збитків або резервах належних виплат	1182	0	0	0	0
резервах незароблених премій	1183	0	0	0	0
інших страхових резервах	1184	0	0	0	0
Інші оборотні активи	1190	2 109	10 173	14 518	14 634
Усього за розділом II	1195	1 731 939	2 121 228	2 315 723	2 868 646
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	0	0	0	0
Баланс	1300	4 930 172	5 336 330	6 112 754	7 291 374
Пасив	Код рядка				
I. Власний капітал					
Зареєстрований капітал	1400	179 569	179 569	179 569	179 569
Капітал у дооцінках	1405	532 366	532 164	532 103	1 795 963
Додатковий капітал	1410	4 068 153	4 419 386	5 030 729	4 859 909
Емісійний дохід	1411	0	0	0	0
Накопичені курсові різниці	1412	0	0	0	0
Резервний капітал	1415	17 430	17 430	17 430	17 430
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	0	0	0	0
Неоплачений капітал	1425	0	0	0	0
Вилучений капітал	1430	0	0	0	0
Інші резерви	1435	0	0	0	0
Усього за розділом I	1495	4 797 518	5 148 549	5 759 831	6 852 871
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення					
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	21 928	13 586	14 936	9 693
Пенсійні зобов'язання	1505	0	0	0	0
Довгострокові кредити банків	1510	0	20 982	104 964	174 316
Інші довгострокові зобов'язання	1515	2 163	2 345	2 763	2 616
Довгострокові забезпечення	1520		0	0	0
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521		0	0	0
Цільове фінансування	1525		0	0	0
Благодійна допомога	1526		0	0	0
Страхові резерви, у тому числі:	1530		0	0	0
резерв довгострокових зобов'язань; (на початок звітнього періоду)	1531		0	0	0
резерв збитків або резерв належних виплат; (на початок звітнього періоду)	1532		0	0	0
резерв незароблених премій; (на початок звітнього періоду)	1533		0	0	0
інші страхові резерви; (на початок звітнього періоду)	1534		0	0	0
Інвестиційні контракти;	1535		0	0	0
Призовий фонд	1540		0	0	0
Резерв на виплату джек-поту	1545		0	0	0
Усього за розділом II	1595	24 091	36 913	122 663	186 625
III. Поточні зобов'язання і забезпечення					

Короткострокові кредити банків	1600		0	0	0
Векселі видані	1605		0	0	0
Поточна кредиторська заборгованість: за довгостроковими зобов'язаннями	1610		0	0	0
за товари, роботи, послуги	1615	29 361	47 229	91 578	51 099
за розрахунками з бюджетом	1620	5 838	12 821	16 384	15 560
за у тому числі з податку на прибуток	1621		0	3 620	0
за розрахунками зі страхування	1625	2 926	6 106	8 999	11 967
за розрахунками з оплати праці	1630	29 606	33 839	42 511	61 902
за одержаними авансами	1635	239	769	711	1 580
за розрахунками з учасниками	1640		0	0	0
із внутрішніх розрахунків	1645		0	0	0
за страховою діяльністю	1650		0	0	0
Поточні забезпечення	1660	36 396	39 361	52 786	84 524
Доходи майбутніх періодів	1665	7	2	776	656
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670		0	0	0
Інші поточні зобов'язання	1690	4 190	10 741	16 515	24 590
Усього за розділом III	1695	108 563	150 868	230 260	251 878
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700		0	0	0
V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800		0	0	0
Баланс	1900	4 930 172	5 336 330	6 112 754	7 291 374

Консолідований звіт про фінансові результати Укранероруху за 2016-2018 роки

Стаття	Код рядка	2016 рік	2017 рік	2018 рік
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	2181276	2897960	3664988
Чисті зароблені страхові премії	2010	0	0	0
Премії підписані, валова сума	2011	0	0	0
Премії, передані у перестраховання	2012	0	0	0
Зміна резерву незароблених премій, валова сума	2013	0	0	0
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	1666126	1988427	2795617
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070	0	0	0
Валовий:				
прибуток	2090	515150	909533	869371
збиток	2095	0	0	0
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	2105	0	0	0
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2110	0	0	0
Зміна інших страхових резервів, валова сума	2111	0	0	0
Інші операційні доходи	2120	917417	705614	937116
Дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2121	0	0	0
Дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2122	0	0	0
Адміністративні витрати	2130	148489	168013	238657
Витрати на збут	2150	0	0	0
Інші операційні витрати	2180	855888	660485	1600055
Витрат від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2181	0	0	0
Витрат від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2182	0	0	0
Фінансовий результат від операційної діяльності:				
прибуток	2190	428190	786649	0
збиток	2195	0	0	32225
Дохід від участі в капіталі	2200	0	0	0
Інші фінансові доходи	2220	0	0	0
Інші доходи	2240	9263	5476	49190
Дохід від благодійної допомоги	2241	0	0	0
Фінансові витрати	2250	0	418	6434
Втрати від участі в капіталі	2255	0	0	0
Інші витрати	2270	6101	15307	66918
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275	0	0	0
Фінансовий результат до оподаткування:				

прибуток	2290	431352	776400	0
збиток	2295	0	0	56387
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	-75744	-160827	-108064
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	0	0	0
Чистий фінансовий результат:				
прибуток	2350	355608	615573	0
збиток	2355	0	0	164451
II. СУКУПНИЙ ДОХІД				
Стаття	Код рядка	2016 рік	2017 рік	2018 рік
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	0	0	1265912
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	0	0	0
Накопичені курсові різниці	2410	0	0	0
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	0	0	0
Інший сукупний дохід	2445	0	0	0
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	0	0	1265912
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	0	0	0
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	0	0	1265912
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	355608	615573	1101461
III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ				
		2016 рік	2017 рік	2018 рік
Матеріальні затрати	2500	92708	96293	122091
Витрати на оплату праці	2505	928715	1217378	1730232
Відрахування на соціальні заходи	2510	204293	261249	368629
Амортизація	2515	207924	213286	450824
Інші операційні витрати	2520	1235528	1026571	1959196
Разом	2550	2669168	2814777	4630972

Таблиці розрахунків фінансових показників Украероруху за 2016-2018 роки

Таблиця В.1

Динаміка показників ліквідності та платоспроможності Украероруху

Показники	2016 рік	2017 рік	2018 рік	Абсолютний приріст		Темп приросту (ланцюговий), %	
				2017 рік	2018 рік	2017 рік	2018 рік
Сума ліквідних активів тис. грн.	1926584	2218476	2592185	291892	373709	15,15	16,85
Сума швидколіквідних активів тис. грн.	2521896	2813869	2413543	291973	-400326	11,58	-14,23
Сума готових засобів платежу тис. грн.	1336519	1513522	1627516	177003	113994	13,24	7,53
Коефіцієнт забезпеченості:							
ліквідними активами	0,38	0,39	0,39	0,01	0	3,26	-0,20
швидколіквідними активами	0,49	0,49	0,36	0	-0,13	0,05	-26,74
готовими засобами платежу	0,26	0,26	0,24	0	-0,02	1,55	-8,15
Загальний коефіцієнт покриття	14,85	11,64	10,75	-3,21	-0,89	-21,62	-7,63
Проміжний коефіцієнт покриття	19,44	14,77	10,01	-4,68	-4,75	-24,05	-32,20
Коефіцієнт абсолютної ліквідності	10,30	7,94	6,75	-2,36	-1,19	-22,92	-15,00
Коефіцієнт відволікання оборотних активів:							
у запаси	0,04	0,04	0,04	0	0	0	0
у дебіторську заборгованість	0,62	0,59	0,30	-0,03	-0,28	-4,73	-48,27
Коефіцієнт участі матеріальних запасів у покритті поточних зобов'язань	0,84	0,62	0,56	-0,22	-0,05	-26,49	-8,75
Частка власного оборотного капіталу у покритті запасів	21,31	21,29	16,23	-0,03	-5,05	-0,13	-23,73
Коефіцієнт маневрування	0,47	0,46	0,35	-0,01	-0,11	-1,66	-23,86

Таблиця В.2

Динаміка показників фінансової стійкості Украероруху

Показники	Норма- тивне значення	2016 рік	2017 рік	2018 рік	Абсолютний приріст		Темп приросту (ланцюговий), %	
					2017 рік	2018 рік	2017 рік	2018 рік
Коефіцієнт фінансової автономії	>0,5	0,97	0,95	0,94	-0,02	-0,01	-1,65	-1,24
Коефіцієнт фінансової заборгованості	<0,5	0,03	0,05	0,06	0,02	0,01	51,31	25,02
Коефіцієнт фінансової залежності	<=1	0,03	0,04	0,04	0,01	0	33,43	9,17
Коефіцієнт покриття боргу	>1	37,68	28,24	25,87	-9,44	-2,37	-25,05	-8,40

Таблиця В.3

Оцінювання типу поточної фінансової стійкості Украероруху

Показники	2016 рік	2017 рік	2018 рік	Абсолютний приріст		Темп приросту (ланцюговий), %	
				2017 рік	2018 рік	2017 рік	2018 рік
Запаси, тис. грн. (З)	108542	117218	135304	8676	18086,5	7,99	15,43
Власний оборотний капітал, тис. грн. (ВОК)	2313303	2495061	2196472	181758	-298589	7,86	-11,97
"Нормальні" джерела фінансування, тис. грн. (НДФ)	2351598	2564464	2267810	212866	-296654	9,05	-11,57
Короткострокові банківські кредити та позики для покриття запасів, тис. грн.	38295	69404	71 339	31108,5	1935	81,23	2,79

Таблиця В.4

Перевірка «золотого правила» економіки для Украероруху

Показник	2016 рік	2017 рік	2018 рік	Абсолютний приріст		Темп приросту (ланцюговий), %	
				2017 рік	2018 рік	2017 рік	2018 рік
Дохід (виручка) від реалізації продукції, тис. грн.	2181276	2897960	3664988	716684	767028	32,86	26,47
Чистий фінансовий результат, тис. грн.	355608	615573	0	259965	-615573	73,10	-100
Середньорічна вартість активів, тис. грн.	5133251	5724542	6702064	591291	977522	11,52	17,08

Таблиця В.5

Показники ділової активності Украероруху

Показники	2016 рік	2017 рік	2018 рік	Абсолютний приріст		Темп приросту (ланцюговий), %	
				2017 рік	2018 рік	2017 рік	2018 рік
Період усіх оборотних активів (дні)	317,97	275,59	254,62	-42,37	-20,97	-13,33	-7,61
Період обороту виробничих запасів (дні)	23,45	21,22	17,42	-2,23	-3,80	-9,51	-17,90
Період обороту дебіторської заборгованості (дні)	45,26	44,63	57,33	-0,64	12,70	-1,41	28,46
Період обороту кредиторської заборгованості(дні)	6,59	14,45	19,91	7,85	5,47	119,18	37,86
Оборотність усіх оборотних активів (рази)	1,13	1,31	1,41	0,17	0,11	15,38	8,24
Оборотність виробничих запасів (рази)	15,35	16,96	20,66	1,61	3,70	10,51	21,80
Оборотність дебіторської заборгованості (рази)	7,95	8,07	6,28	0,11	-1,79	1,43	-22,16
Оборотність кредиторської заборгованості (рази)	54,62	24,92	18,08	-29,70	-6,84	-54,38	-27,46
Тривалість операційного циклу (дні)	68,72	65,85	74,75	-2,87	8,90	-4,17	13,52
Тривалість фінансового циклу (дні)	62,12	51,40	54,84	-10,72	3,43	-17,26	6,68

Таблиця В.6

Динаміка показників рентабельності Украероруху

Показники	2016 рік	2017 рік	2018 рік	Абсолютний приріст	
				2017 рік	2018 рік
Рентабельність діяльності	16,30	21,24	0	4,94	-21,24
Рентабельність активів	6,93	10,75	0	3,83	-10,75
Рентабельність необоротних активів	13,37	20,80	0	7,43	-20,80
Рентабельність оборотних активів	18,46	27,75	0	9,29	-27,75
Рентабельність власного капіталу	7,15	11,29	0	4,14	-11,29
Рентабельність позикового капіталу	221,95	227,69	0	5,74	-227,69
Рентабельність довгострокового позикового капіталу	1165,85	771,51	0	-394,34	-771,51
Рентабельність короткострокового позикового капіталу	274,14	323,03	0	48,88	-323,03
Економічна рентабельність	8,40	13,57	0,10	5,17	-13,47

Таблиця В.7

**Показники інтегральної оцінки фінансово-майнового стану Украероруху
за моделлю О. Терещенка**

Показник	2016 рік	2017 рік	2018 рік	Абсолютний приріст		Темп приросту (ланцюговий), %	
				2017 рік	2018 рік	2017 рік	2018 рік
X1	16,82	15,21	15,20	-1,61	0	-9,57	-0,03
X2	39,57	30,04	27,80	-9,53	-2,24	-24,09	-7,45
X3	0,07	0,11	0	0,04	-0,11	55,22	-100
X4	0,16	0,21	0	0,05	-0,21	30,29	-100
X5	0,05	0,04	0,04	-0,01	0	-18,72	-8,68
X6	0,42	0,51	0,55	0,08	0,04	19,13	8,02
Z	29,95	27,41	25,09	-2,54	-2,32	-8,48	-8,46

Таблиця В.8

Показники інтегральної оцінки Украероруху за моделлю НБУ

Показник	2016 рік	2017 рік	2018 рік	Абсолютний приріст		Темп приросту (ланцюговий), %	
				2017 рік	2018 рік	2017 рік	2018 рік
X11	0,61	0,52	0,44	-0,09	-0,08	-14,76	-14,98
X13	-	-	-	-	-	-	-
X14	322,38	279,42	258,16	-42,96	-21,26	-13,33	-7,61
X15	0,24	0,36	0,09	0,12	-0,26	49,06	-74,56
X16	0,20	0,27	-0,01	0,08	-0,28	38,35	-102,59
Z	142,88	124,18	114,72	-18,70	-9,46	-13,09	-7,62

**Консолідований звіт про фінансовий стан Укрероруху за 2016-2018 роки
з планом на 2019 рік**

Актив	Код рядка	01.01.2016	31.12.2016	31.12.2017	31.12.2018	План 31.12.2019
1	2		3	4	5	6
I. Необоротні активи						
Нематеріальні активи:	1000	67 537	67 132	65 758	61 309	61 378
первісна вартість	1001	77 433	79 488	80 346	79 668	79 758
накопичена амортизація	1002	9 896	12 356	14 588	18 359	18380
Незавершені капітальні інвестиції	1005	560 225	654 752	765 283	727 667	712665
Основні засоби:	1010	2 545 216	2 458 545	2 523 797	3 594 247	4 415 422
первісна вартість	1011	4 794 669	4 910 139	5 184 368	9 041 593	11 107 320
знос	1012	2 249 453	2 451 594	2 660 571	5 447 346	6691898
Інвестиційна нерухомість:	1015	0	0	0	0	0
первісна вартість	1016	0	0	0	0	0
знос	1017	0	0	0	0	0
Довгострокові біологічні активи:	1020	0	0	0	0	0
первісна вартість	1021	0	0	0	0	0
накопичена амортизація	1022	0	0	0	0	0
Довгострокові фінансові інвестиції:	1030	0	0	0	0	0
які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств						0
інші фінансові інвестиції	1035	0	0	0	0	0
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	22 408	31 826	35 284	39505	37604
Відстрочені податкові активи	1045	0	0	0	0	0
Гудвіл	1050	0	0	0	0	0
Відстрочені аквізиційні витрати	1060	0	0	0	0	0
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	0	0	0	0	0
Інші необоротні активи	1090	2 847	2 847	406 909	0	0
Усього за розділом I	1095	3 198 233	2 121 228	3 797 031	4422728	5 227 070
II. Оборотні активи						
Запаси	1100	110 136	107 065	127 478	143 398	162853
Виробничі запаси	1101	110 071	107 012	127 423	143 185	162692
Незавершене виробництво	1102	0	0	0	0	0
Готова продукція	1103	0	0	0	0	0
Товари	1104	65	53	55	213	161
Поточні біологічні активи	1110	0	0	0	0	0
Депозити перестраховування	1115	0	0	0	0	0
Векселі одержані	1120	0	0	0	0	0
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	254 797	293 709	424 758	742 488	701758
Дебіторська заборгованість за розрахунками:						
за виданими авансами	1130	99 534	1675420	153958	168526	147844

з бюджетом	1135	32 746	51 918	1 002	35 892	37936
у тому числі з податку на прибуток	1136	31 329	51 519	0	34 598	24328
з нарахованих доходів	1140	0	0	0	0	0
із внутрішніх розрахунків	1145	0	0	0	0	0
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	19 025	28 269	24 581	57 744	41163
Поточні фінансові інвестиції	1160	0	0	0	0	0
Гроші та їх еквіваленти	1165	1 213 212	1 459 826	1 567 217	1 687 814	1657797
Готівка	1166	0	0	0	0	0
Рахунки в банках	1167	0	0	0	0	0
Витрати майбутніх періодів	1170	380	2 726	2 211	18 150	16200
Частка перестраховика у страхових резервах	1180	0	0	0	0	0
у тому числі в:	1181	0	0	0	0	0
резервах довгострокових зобов'язань						0
резервах збитків або резервах належних виплат	1182	0	0	0	0	0
резервах незароблених премій	1183	0	0	0	0	0
інших страхових резервах	1184	0	0	0	0	0
Інші оборотні активи	1190	2 109	10 173	14 518	14 634	14770
Усього за розділом II	1195	1 731 939	2 121 228	2 315 723	2 868 646	2780321
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	0	0	0	0	0
Баланс	1300	4 930 172	5 336 330	6 112 754	7 291 374	8007390
Пасив	Код рядка					
I. Власний капітал						
Зареєстрований капітал	1400	179 569	179 569	179 569	179 569	179 569
Капітал у дооцінках	1405	532 366	532 164	532 103	1 795 963	2131114
Додатковий капітал	1410	4 068 153	4 419 386	5 030 729	4 859 909	4859909
Емісійний дохід	1411	0	0	0	0	0
Накопичені курсові різниці	1412	0	0	0	0	0
Резервний капітал	1415	17 430	17 430	17 430	17 430	17 430
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	0	0	0	0	0
Неоплачений капітал	1425	0	0	0	0	0
Вилучений капітал	1430	0	0	0	0	0
Інші резерви	1435	0	0	0	0	0
Усього за розділом I	1495	4 797 518	5 148 549	5 759 831	6 852 871	7188022
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення						
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	21 928	13 586	14 936	9 693	8156
Пенсійні зобов'язання	1505	0	0	0	0	0
Довгострокові кредити банків	1510	0	20 982	104 964	174 316	250346
Інші довгострокові зобов'язання	1515	2 163	2 345	2 763	2 616	2 763
Довгострокові забезпечення	1520	0	0	0	0	0
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	0	0	0	0	0
Цільове фінансування	1525	0	0	0	0	0
Благодійна допомога	1526	0	0	0	0	0
Страхові резерви, у тому	1530	0	0	0	0	0

числі:						
резерв довгострокових зобов'язань; (на початок звітної періоду)	1531		0	0	0	0
резерв збитків або резерв належних виплат; (на початок звітної періоду)	1532		0	0	0	0
резерв незароблених премій; (на початок звітної періоду)	1533		0	0	0	0
інші страхові резерви; (на початок звітної періоду)	1534		0	0	0	0
Інвестиційні контракти;	1535		0	0	0	0
Призовий фонд	1540		0	0	0	0
Резерв на виплату джек-поту	1545		0	0	0	0
Усього за розділом II	1595	24 091	36 913	122 663	186 625	261265
III. Поточні зобов'язання і забезпечення						
Короткострокові кредити банків	1600		0	0	0	0
Векселі видані	1605		0	0	0	0
Поточна кредиторська заборгованість:	1610		0	0	0	
за довгостроковими зобов'язаннями						0
за товари, роботи, послуги	1615	29 361	47 229	91 578	51 099	113223
за розрахунками з бюджетом	1620	5 838	12 821	16 384	15 560	34477
за у тому числі з податку на прибуток	1621		0	3 620	0	0
за розрахунками зі страхування	1625	2 926	6 106	8 999	11 967	26516
за розрахунками з оплати праці	1630	29 606	33 839	42 511	61 902	137160
за одержаними авансами	1635	239	769	711	1 580	3501
за розрахунками з учасниками	1640		0	0	0	0
із внутрішніх розрахунків	1645		0	0	0	0
за страховою діяльністю	1650		0	0	0	0
Поточні забезпечення	1660	36 396	39 361	52 786	84 524	187285
Доходи майбутніх періодів	1665	7	2	776	656	1454
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670		0	0	0	0
Інші поточні зобов'язання	1690	4 190	10 741	16 515	24 590	54486
Усього за розділом III	1695	108 563	150 868	230 260	251 878	558103
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700		0	0	0	0
V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800		0	0	0	0
Баланс	1900	4 930 172	5 336 330	6 112 754	7 291 374	8007390

Консолідований звіт про фінансові результати Укранероруху за 2016-2018 роки з планом на 2019 рік

Стаття	Код рядка	2016 рік	2017 рік	2018 рік	План
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	2181276	2897960	3664988	4406844
Чисті зароблені страхові премії	2010	0	0	0	0
Премії підписані, валова сума	2011	0	0	0	0
Премії, передані у перестраховання	2012	0	0	0	0
Зміна резерву незароблених премій, валова сума	2013	0	0	0	0
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	1666126	1988427	2795617	3361498
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070	0	0	0	0
Валовий:					
прибуток	2090	515150	909533	869371	1045346
збиток	2095	0	0	0	0
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	2105	0	0	0	0
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2110	0	0	0	0
Зміна інших страхових резервів, валова сума	2111	0	0	0	0
Інші операційні доходи	2120	917417	705614	937116	947124
Дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2121	0	0	0	0
Дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2122	0	0	0	0
Адміністративні витрати	2130	148489	168013	238657	214791
Витрати на збут	2150	0	0	0	0
Інші операційні витрати	2180	855888	660485	1600055	1372139
Витрат від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2181	0	0	0	0
Витрат від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2182	0	0	0	0
Фінансовий результат від операційної діяльності:					
прибуток	2190	428190	786649	0	405540
збиток	2195	0	0	32225	0
Дохід від участі в капіталі	2200	0	0	0	0
Інші фінансові доходи	2220	0	0	0	0
Інші доходи	2240	9263	5476	49190	54109
Дохід від благодійної допомоги	2241	0	0	0	0
Фінансові витрати	2250	0	418	6434	5791
Втрати від участі в капіталі	2255	0	0	0	0
Інші витрати	2270	6101	15307	66918	60226
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на	2275	0	0	0	0

монетарні статті					
Фінансовий результат до оподаткування:					
прибуток	2290	431352	776400	0	393632
збиток	2295	0	0	56387	0
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	-75744	-160827	-108064	-70854
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	0	0	0	0
Чистий фінансовий результат:					
прибуток	2350	355608	615573	0	322779
збиток	2355	0	0	164451	
II. СУКУПНИЙ ДОХІД					
Стаття	Код рядка	2016 рік	2017 рік	2018 рік	План
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	0	0	1265912	1392503
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	0	0	0	0
Накопичені курсові різниці	2410	0	0	0	0
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	0	0	0	0
Інший сукупний дохід	2445	0	0	0	0
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	0	0	1265912	1392503
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	0	0	0	0
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	0	0	1265912	1392503
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	355608	615573	1101461	1715282
III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ					
		2016 рік	2017 рік	2018 рік	План
Матеріальні затрати	2500	92708	96293	122091	125676
Витрати на оплату праці	2505	928715	1217378	1730232	1557209
Відрахування на соціальні заходи	2510	204293	261249	368629	331766
Амортизація	2515	207924	213286	450824	456186
Інші операційні витрати	2520	1235528	1026571	1959196	1750239
Разом	2550	2669168	2814777	4630972	4221076

Таблиці розрахунків фінансових показників Укрероруху за 2016-2018 роки з планом на 2019 рік

Таблиця Є.1

Динаміка показників ліквідності та платоспроможності Укрероруху

Показники	2016 рік	2017 рік	2018 рік	План	Абсолютний приріст			Темп приросту (ланцюговий), %		
					2017 рік	2018 рік	План	2017 рік	2018 рік	План
Сума ліквідних активів тис. грн.	1926584	2218476	2592185	2824483	291892	373709	232299	15,15	16,85	8,96
Сума швидколіквідних активів тис. грн.	2521896	2813869	2413543	2602567	291973	-400326	189024	11,58	-14,23	7,83
Сума готових засобів платежу тис. грн.	1336519	1513522	1627516	1672805	177003	113994	45290	13,24	7,53	2,78
Коефіцієнт забезпеченості:										
ліквідними активами	0,38	0,39	0,39	0,37	0,01	0	-0,02	3,26	-0,20	-4,53
швидколіквідними активами	0,49	0,49	0,36	0,34	0	-0,13	-0,02	0,05	-26,74	-5,52
готовими засобами платежу	0,26	0,26	0,24	0,22	0	-0,02	-0,02	1,55	-8,15	-9,95
Загальний коефіцієнт покриття	14,85	11,64	10,75	6,97	-3,21	-0,89	-3,78	-21,62	-7,63	-35,14
Проміжний коефіцієнт покриття	19,44	14,77	10,01	6,43	-4,68	-4,75	-3,59	-24,05	-32,20	-35,81
Коефіцієнт абсолютної ліквідності	10,30	7,94	6,75	4,13	-2,36	-1,19	-2,62	-22,92	-15,00	-38,82
Коефіцієнт відволікання оборотних активів:										
у запаси	0,04	0,04	0,04	0,04	0	0	0	0	0	0
у дебіторську заборгованість	0,62	0,59	0,30	0,33	-0,03	-0,28	0,03	-4,73	-48,27	8,56
Коефіцієнт участі матеріальних запасів у покритті поточних зобов'язань	0,84	0,62	0,56	0,38	-0,22	-0,05	-0,18	-26,49	-8,75	-32,72
Частка власного оборотного капіталу у покритті запасів	21,31	21,29	16,23	14,36	-0,03	-5,05	-1,88	-0,13	-23,73	-11,57
Коефіцієнт маневрування	0,47	0,46	0,35	0,31	-0,01	-0,11	-0,04	-1,66	-23,86	-10,21

Таблиця Є.2

Динаміка показників фінансової стійкості Укрероруху

Показники	Нормативне значення	2016 рік	2017 рік	2018 рік	План	Абсолютний приріст			Темп приросту (ланцюговий), %		
						2017 рік	2018 рік	План	2017 рік	2018 рік	План
Коефіцієнт фінансової автономії	>0,5	0,97	0,95	0,94	0,92	-0,02	-0,01	-0,02	-1,65	-1,24	-2,46
Коефіцієнт фінансової заборгованості	<0,5	0,03	0,05	0,06	0,08	0,02	0,01	0,02	51,31	25,02	39,25
Коефіцієнт фінансової залежності	≤1	0,03	0,04	0,04	0,06	0,01	0	0,02	33,43	9,17	50,24
Коефіцієнт покриття боргу	>1	37,68	28,24	25,87	17,22	-9,44	-2,37	-8,65	-25,05	-8,40	-33,44

Таблиця 3.3

Оцінювання типу поточної фінансової стійкості Укрероруху

Показники	2016 рік	2017 рік	2018 рік	План	Абсолютний приріст			Темп приросту (ланцюговий), %		
					2017 рік	2018 рік	План	2017 рік	2018 рік	План
Запаси, тис. грн. (З)	108542	117218	135304	152938	8676	18086,5	17634,4	7,99	15,43	13,03
Власний оборотний капітал, тис. грн. (ВОК)	2313303	2495061	2196472	2195548	181758	-298589	-923,79	7,86	-11,97	-0,04
"Нормальні" джерела фінансування, тис. грн. (НДФ)	2351598	2564464	2267810	2277709	212866	-296654	9898,94	9,05	-11,57	0,44
Короткострокові банківські кредити та позики для покриття запасів, тис. грн.	38295	69404	71339	82161	31108,5	1935	10822,7	81,23	2,79	15,17

Таблиця Є.4

Перевірка «золотого правила» економіки для Укрероруху

Показник	2016 рік	2017 рік	2018 рік	План	Абсолютний приріст			Темп приросту (ланцюговий), %		
					2017 рік	2018 рік	План	2017 рік	2018 рік	План
Дохід (виручка) від реалізації продукції, тис. грн.	2181276	2897960	3664988	4406844	716684	767028	741856	32,86	26,47	20,24
Чистий фінансовий результат, тис. грн.	355608	615573	0	322779	259965	-615573	322779	73,10	-100	52,44
Середньорічна вартість активів, тис. грн.	5133251	5724542	6702064	7649382	591291	977522	947318	11,52	17,08	14,13

Показники ділової активності Украероруху

Показники	2016 рік	2017 рік	2018 рік	План	Абсолютний приріст			Темп приросту (ланцюговий), %		
					2017 рік	2018 рік	План	2017 рік	2018 рік	План
Період усіх оборотних активів (дні)	317,97	275,59	254,62	230,74	-42,37	-20,97	-23,89	-13,33	-7,61	-9,38
Період обороту виробничих запасів (дні)	23,45	21,22	17,42	16,38	-2,23	-3,80	-1,04	-9,51	-17,90	-6,00
Період обороту дебіторської заборгованості (дні)	45,26	44,63	57,33	58,99	-0,64	12,70	1,66	-1,41	28,46	2,90
Період обороту кредиторської заборгованості(дні)	6,59	14,45	19,91	23,98	7,85	5,47	4,07	119,18	37,86	20,44
Оборотність усіх оборотних активів (рази)	1,13	1,31	1,41	1,56	0,17	0,11	0,15	15,38	8,24	10,35
Оборотність виробничих запасів (рази)	15,35	16,96	20,66	21,98	1,61	3,70	1,32	10,51	21,80	6,38
Оборотність дебіторської заборгованості (рази)	7,95	8,07	6,28	6,10	0,11	-1,79	-0,18	1,43	-22,16	-2,82
Оборотність кредиторської заборгованості (рази)	54,62	24,92	18,08	15,01	-29,70	-6,84	-3,07	-54,38	-27,46	-16,97
Тривалість операційного циклу (дні)	68,72	65,85	74,75	75,37	-2,87	8,90	0,62	-4,17	13,52	0,83
Тривалість фінансового циклу (дні)	62,12	51,40	54,84	51,39	-10,72	3,43	-3,45	-17,26	6,68	-6,29

Таблиця Є.6

Динаміка показників рентабельності Украероруху

Показники	2016 рік	2017 рік	2018 рік	План	Абсолютний приріст		
					2017 рік	2018 рік	План
Рентабельність діяльності	16,30	21,24	0	7,32	4,94	-21,24	7,32
Рентабельність активів	6,93	10,75	0	4,22	3,83	-10,75	4,22
Рентабельність необоротних активів	13,37	20,80	0	6,69	7,43	-20,80	6,69
Рентабельність оборотних активів	18,46	27,75	0	11,43	9,29	-27,75	11,43
Рентабельність власного капіталу	7,15	11,29	0	4,60	4,14	-11,29	4,60
Рентабельність позикового капіталу	221,95	227,69	0	51,32	5,74	-227,69	51,32
Рентабельність довгострокового позикового капіталу	1165,85	771,51	0	144,13	-394,34	-771,51	144,13
Рентабельність короткострокового позикового капіталу	274,14	323,03	0	79,70	48,88	-323,03	79,70
Економічна рентабельність	8,40	13,57	0,10	5,22	5,17	-13,47	5,13

Таблиця Є.7

Показники інтегральної оцінки фінансово-майнового стану Украероруху за моделлю О. Терещенка

Показник	2016 рік	2017 рік	2018 рік	План	Абсолютний приріст			Темп приросту (ланцюговий), %		
					2017 рік	2018 рік	План	2017 рік	2018 рік	План
X1	16,82	15,21	15,20	10,88	-1,61	0	-4,32	-9,57	-0,03	-28,43
X2	39,57	30,04	27,80	18,89	-9,53	-2,24	-8,91	-24,09	-7,45	-32,06
X3	0,07	0,11	0	0,04	0,04	-0,11	0,04	55,22	-100	39,24
X4	0,16	0,21	0	0,07	0,05	-0,21	0,07	30,29	-100	34,48
X5	0,05	0,04	0,04	0,03	-0,01	0	0	-18,72	-8,68	-5,97
X6	0,42	0,51	0,55	0,58	0,08	0,04	0,03	19,13	8,02	5,35
Z	29,95	27,41	25,09	18,69	-2,54	-2,32	-6,41	-8,48	-8,46	-25,52

Таблиця Є.8

Показники інтегральної оцінки Украероруху за моделлю НБУ

Показник	2016 рік	2017 рік	2018 рік	План	Абсолютний приріст			Темп приросту (ланцюговий), %		
					2017 рік	2018 рік	План	2017 рік	2018 рік	План
X11	0,61	0,52	0,44	0,38	-0,09	-0,08	-0,06	-14,76	-14,98	-14,52
X13	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
X14	322,38	279,42	258,16	233,94	-42,96	-21,26	-24,22	-13,33	-7,61	-9,38
X15	0,24	0,36	0,09	0,20	0,12	-0,26	0,11	49,06	-74,56	125,85
X16	0,20	0,27	-0,01	0,09	0,08	-0,28	0,10	38,35	-102,59	-1426,38
Z	142,88	124,18	114,72	104,20	-18,70	-9,46	-10,51	-13,09	-7,62	-9,17